

Landschapsvisie Drentsche Aa

Berno Strootman

Strootman Landschapsarchitecten
Amsterdam

Groningen

Groningen

Haren

Roden

Veendam

Assen

Stadskanaal

© 2007 Europa Technologies

Image © 2007 Aerodata International Surveys

Image © 2007 GeoContent

Drenthe

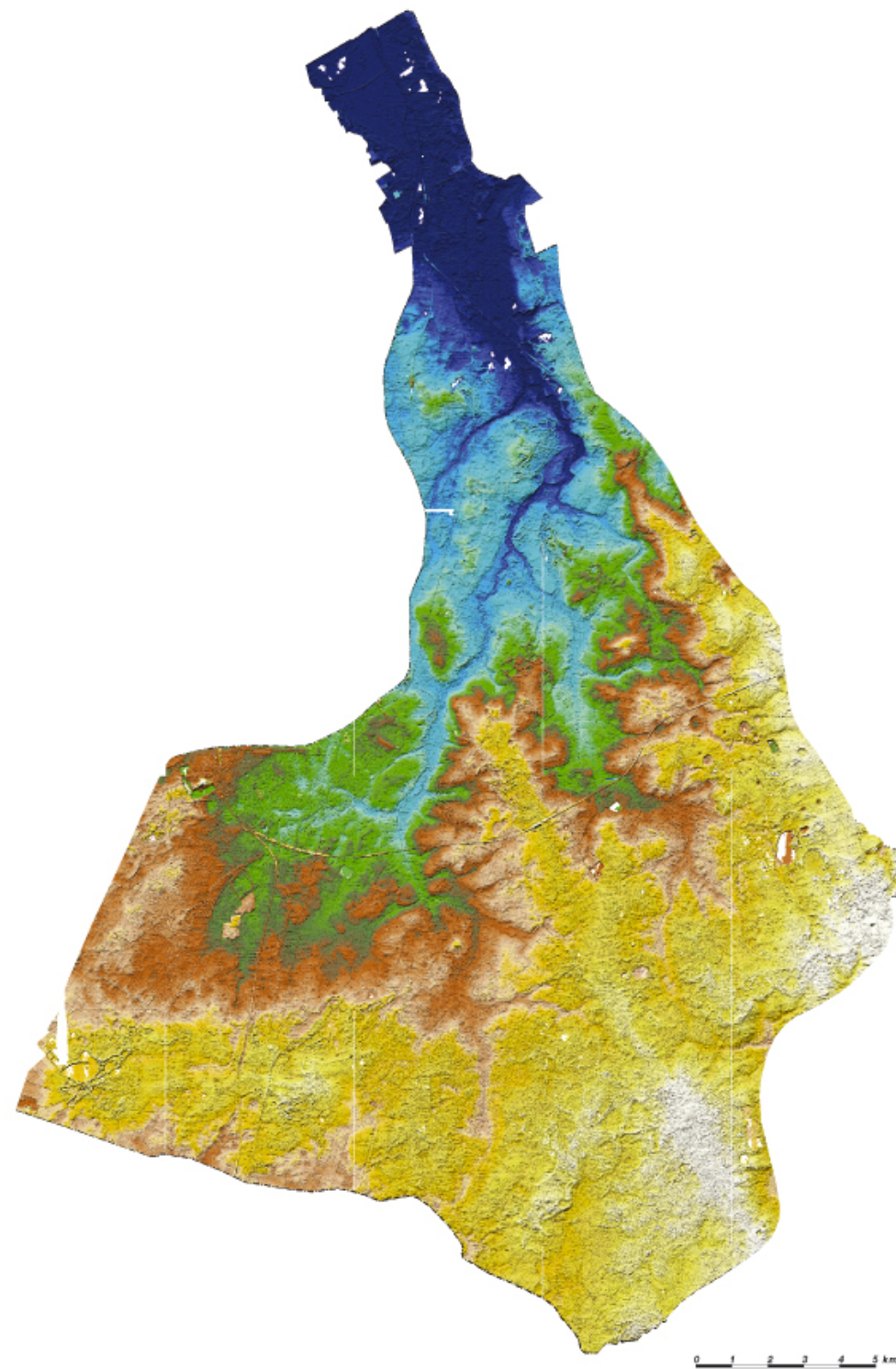
© 2006

Google

Pointer 53°02'30.49" N 6°38'15.46" E elev 23 ft

Streaming 100%

Eye alt 29.48 mi

Organisatie

Opdrachtgevers:

- Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
- Staatsbosbeheer

Veel andere partijen:

- Provincie Drenthe
- Dienst Landelijk Gebied
- BOKD
- Drents Particulier grondbezit
- 3 gemeenten
- IVN
- Landschapsbeheer Drenthe
- Drents Plateau
- Ministerie van Defensie
- Ministerie van LNV
- Recreatieschap Drenthe
- NLTO
- Waterschap Hunze en Aa's
- ROB

Gemaakt door 2 bureaus:

- NovioConsult Van Spaendonck
- Strootman Landschapsarchitecten

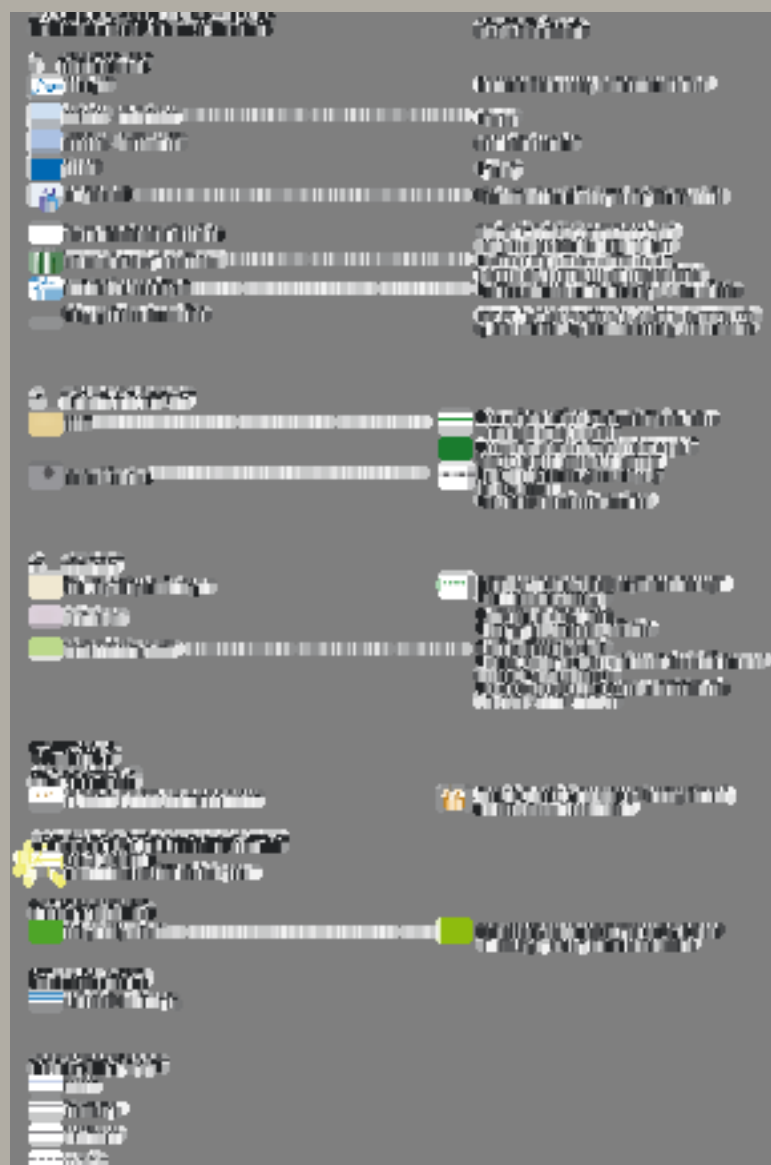
Cultuurhistorische inventarisatie als basis:

- Hans Elerie + Theo Spek
- Tjalling Waterbolk
- RAAP

Cultuurhistorische kennis:

- Bij voorkeur in de vorm van een integraal en beeldend verhaal: een landschapsbiografie.
- Groot verschil in bruikbaarheid van kennis die aangeleverd wordt door archeologen (moeilijk) en historisch-geografen (gaat goed).
- Betrokkenheid van ontwerpers bij het formuleren van de vragen aan de historici is essentieel
- Betrokkenheid van historici bij het ontwerpproces is essentieel
- Informatie gewenst over:
 - * *elementen en patronen* (archeologie, historische geografie en bouwhistorie)
 - * *landschapsvormende processen*
 - * *historisch-ecologische samenhangen*

Landschapsvisie

Stellingname

1

een geïntegreerde benadering van het
landschap (natuur, landbouw,
cultuurhistorie, etc.)

2

Het landschap spannender maken

3

Geen museumlandschap

4

Actief sturen op kwaliteit bij ruimtelijke
veranderingen

5

Beter zichtbaar maken van de historische
gelaagdheid van het landschap

6

Alleen fors ingrijpen op plekken waar al fors is ingegrepen

Cultuurhistorie bepaalt de randvoorwaarden voor het natuurbeheer.

‘Patroonnatuur’ op plaatsen waar de meest waardevolle cultuurhistorische patronen en objecten liggen (verkavelingen, houtwallen, karrensporen, hunebedden, grafheuvels e.a.)

‘Procesnatuur’ (in feite ook een historische referentie) op plaatsen waar bijvoorbeeld in het kader van ruilverkavelingen al fors is vergraven

7

Terughoudendheid in de aanleg en vorm van
voorzieningen

8

Meer diffuse grenzen en gradiënten

Meerdere historische referenties. Naast de houtwallen en verkavelingspatronen uit vooral de 19e eeuw, wordt bijvoorbeeld ook gerefereerd aan een parkachtig landschap, beheerd door grazers, op de flanken van de beekdalen.

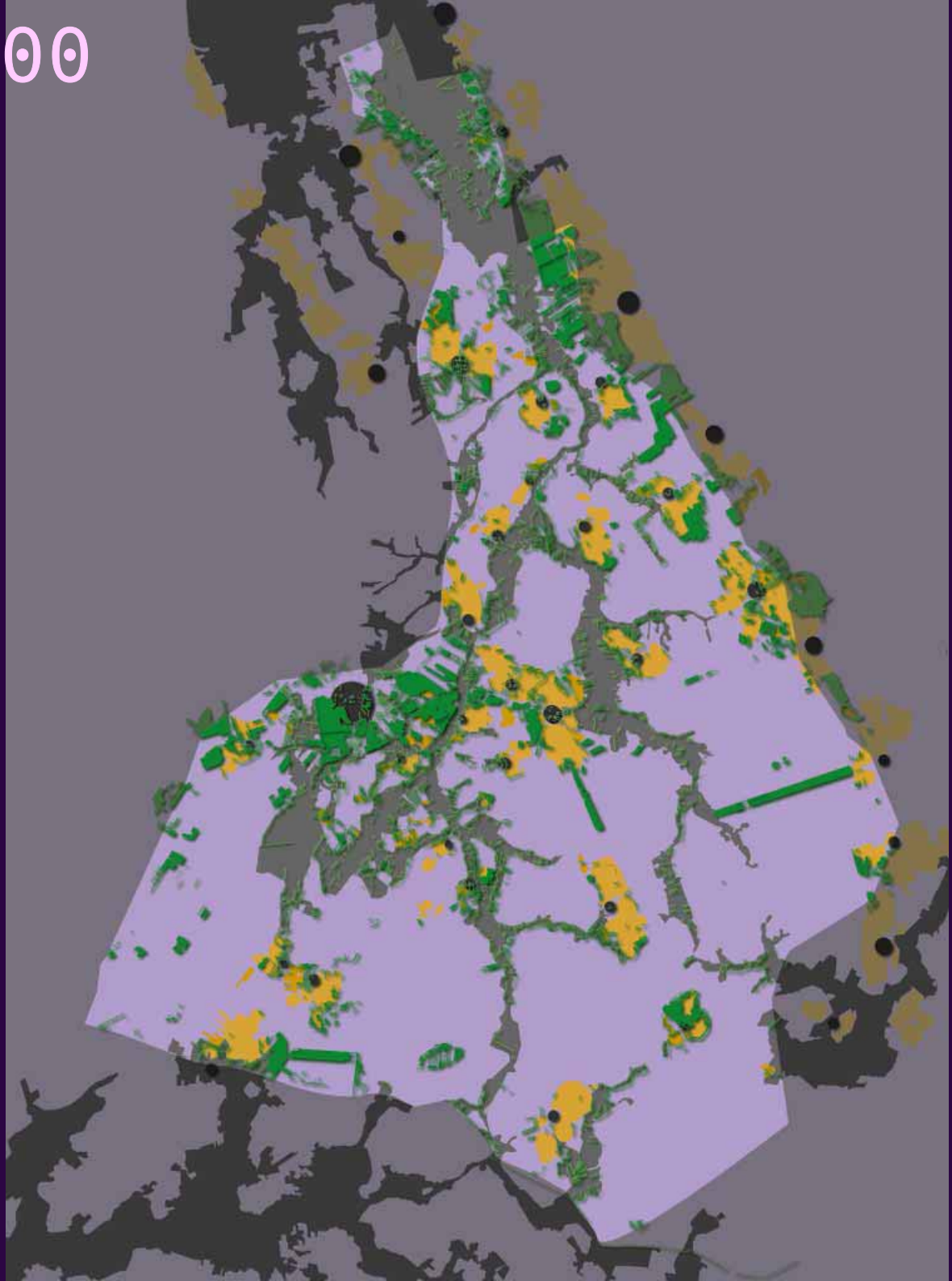
Vergelijking 1900 - 2000

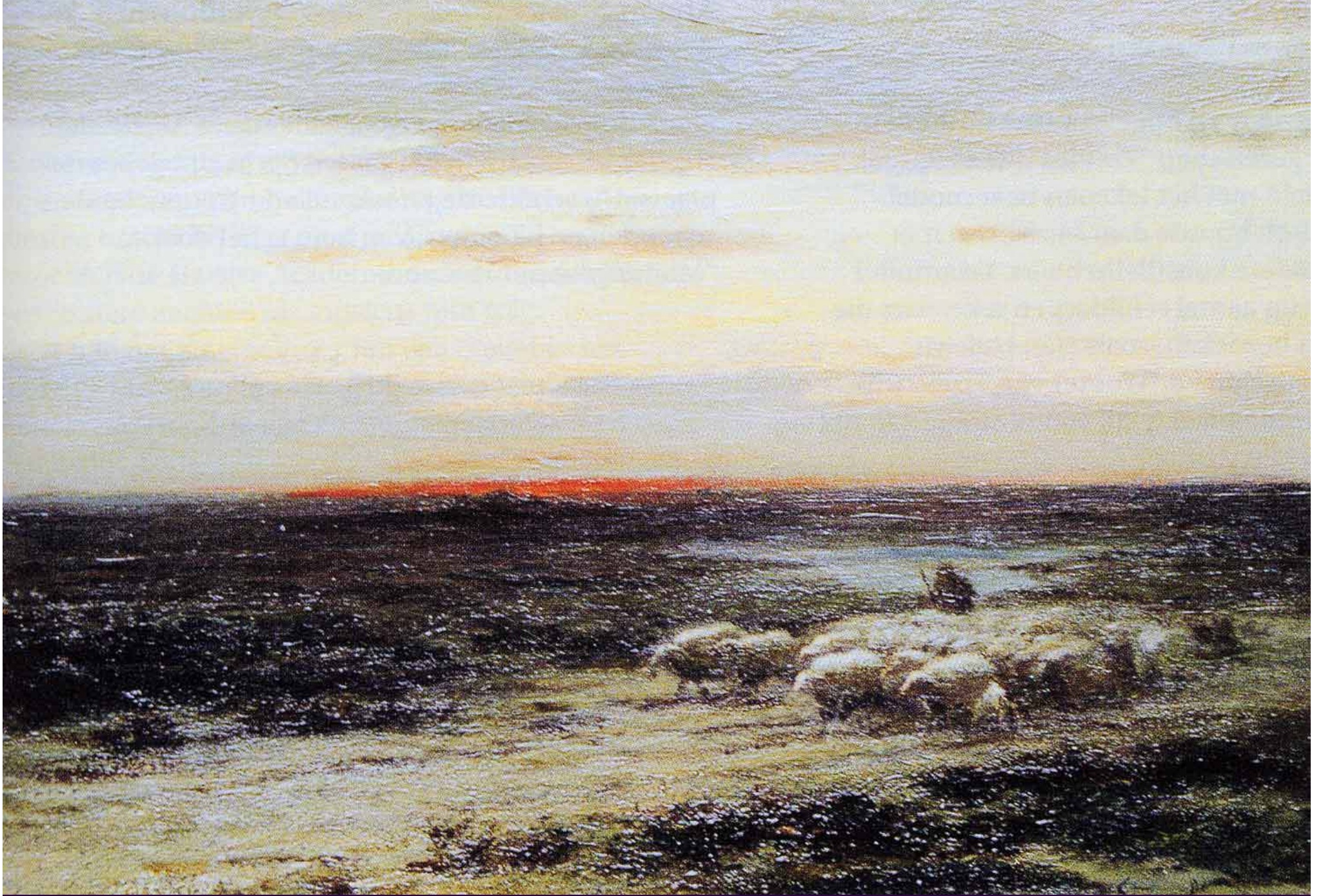
Landschap 1900

Dorpen, essen,
beekdalen,
heidevelden en
een beetje bos

dorpen als
eilanden

kerktorens als
bakens

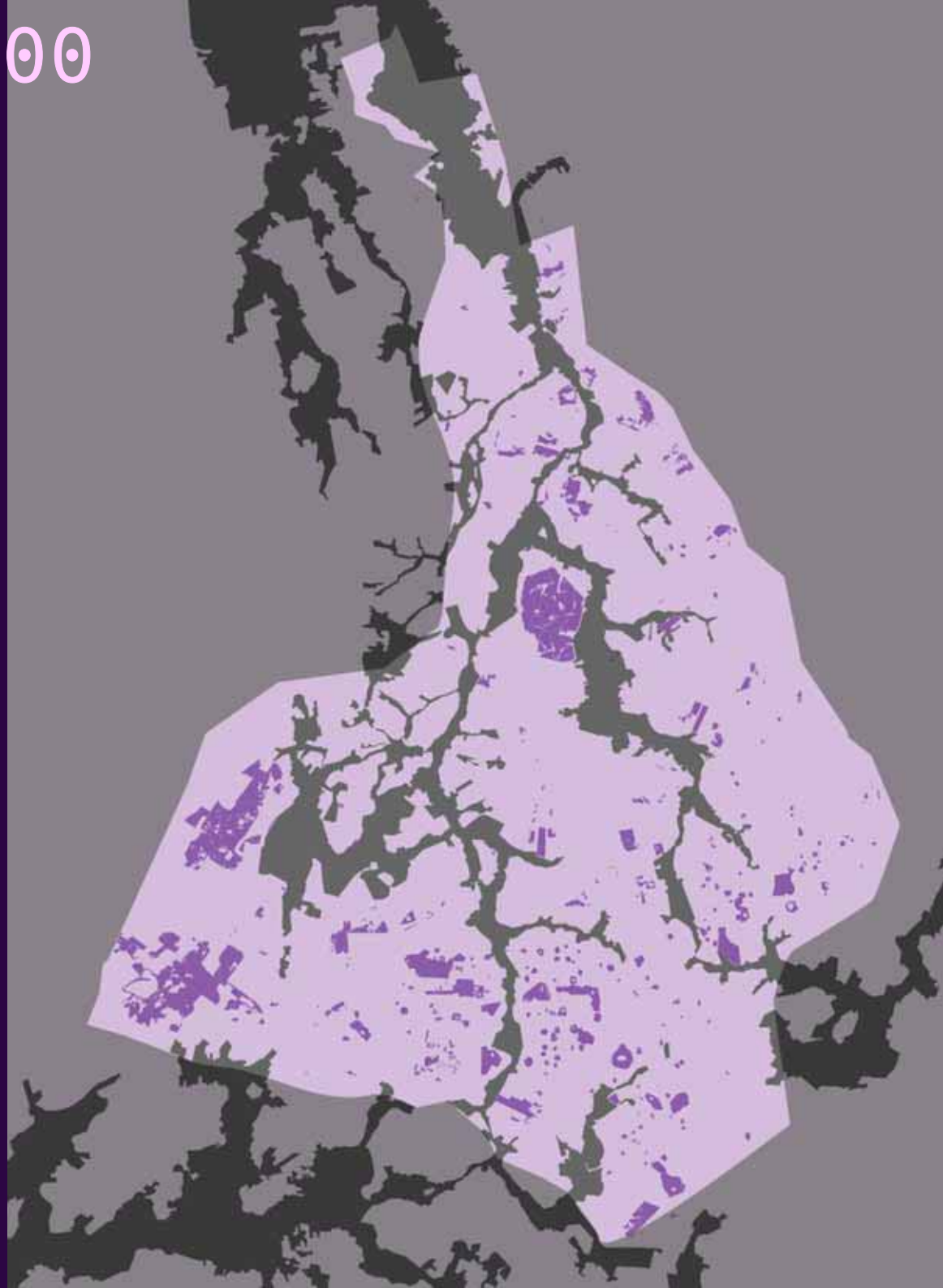

Alphonse Stengelin

Landschap 2000

Resterende
heidevelden

Bos in Nederland

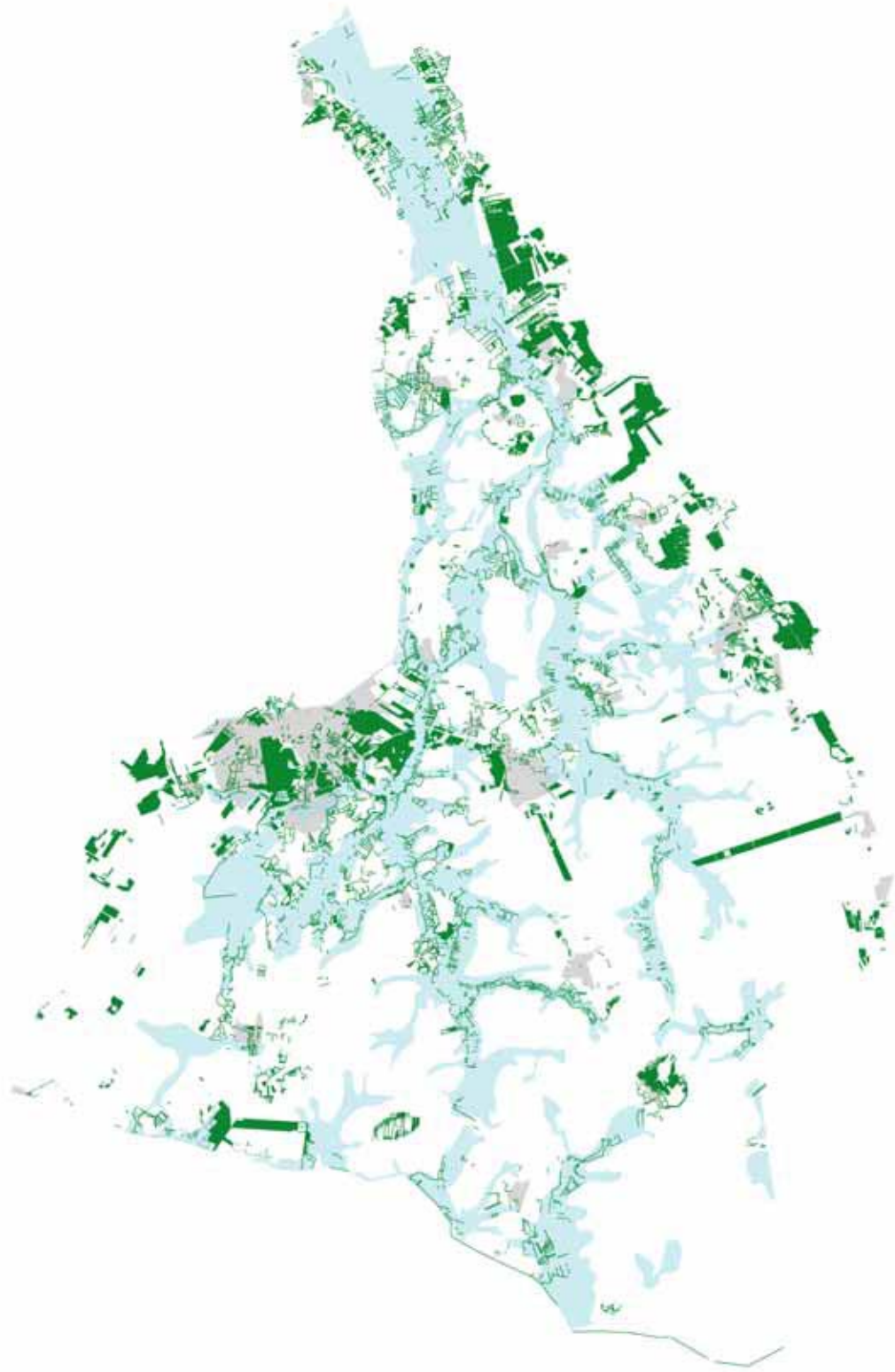
1800	100.000	ha	(2,5%)
1900	250.000	ha	(6,0%)
2000	360.000	ha	(8,7%)

Bos in Drenthe

1963	22.880	ha	(8,6%)
1983	28.970	ha	(10,9%)
2000	32.145	ha	(12,0%)

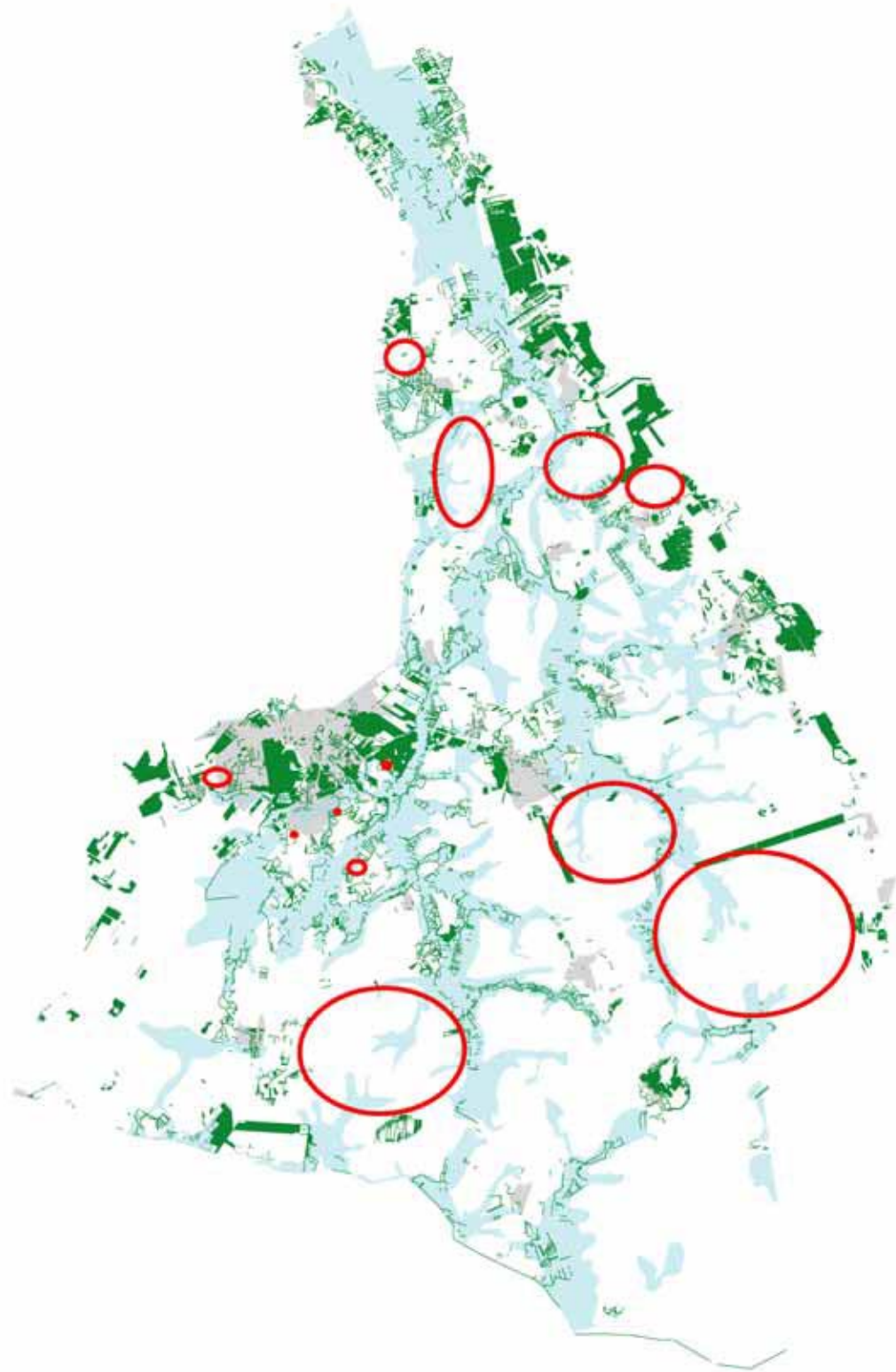
1900

Beplanting

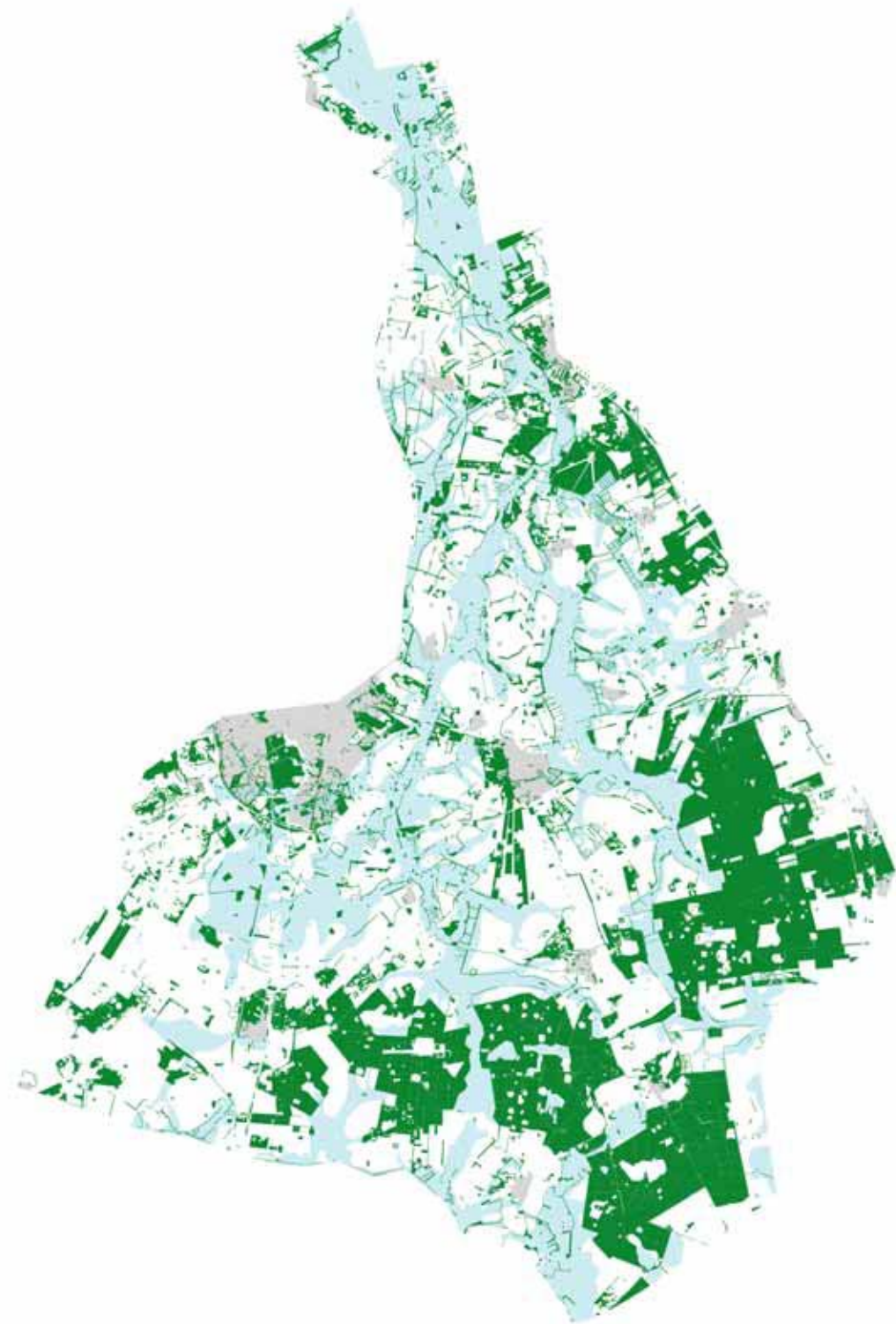
1900

Ruimtematen

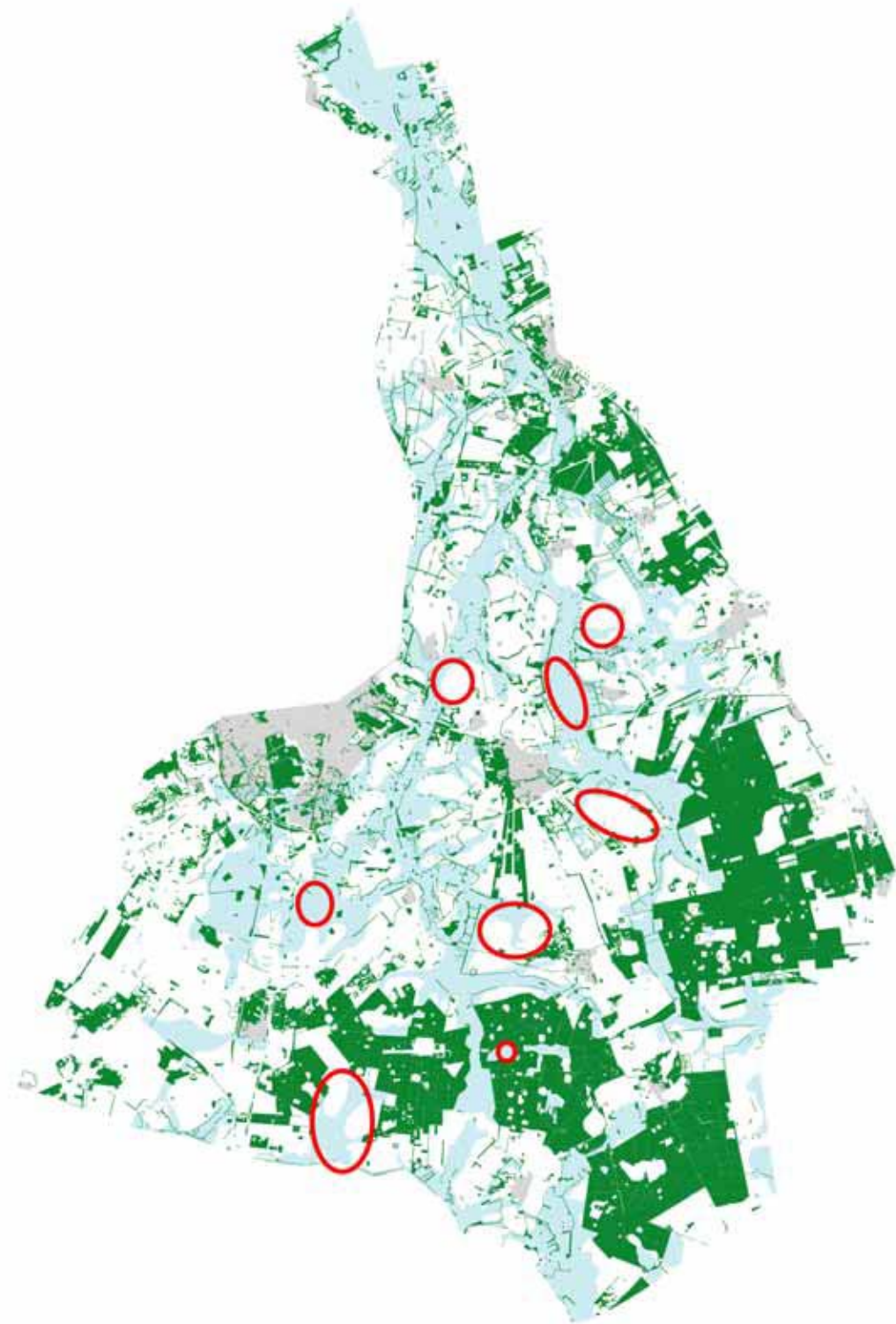
2000

Beplanting

2000

Ruimtematen

Beken,
essen,
velden

Beken

Beekstelsysteem

Cultuurhistorisch waardevolle
beekdalen

Beeksysteem

Cultuurhistorisch waardevolle beekdalen:

- Bovenlanden: singels of open
- Stroomland: open

Overige beekdalen:

- natuurontwikkeling
- halfopen parklandschap
- extensieve begrazing
- gradiënten naar hogere gronden

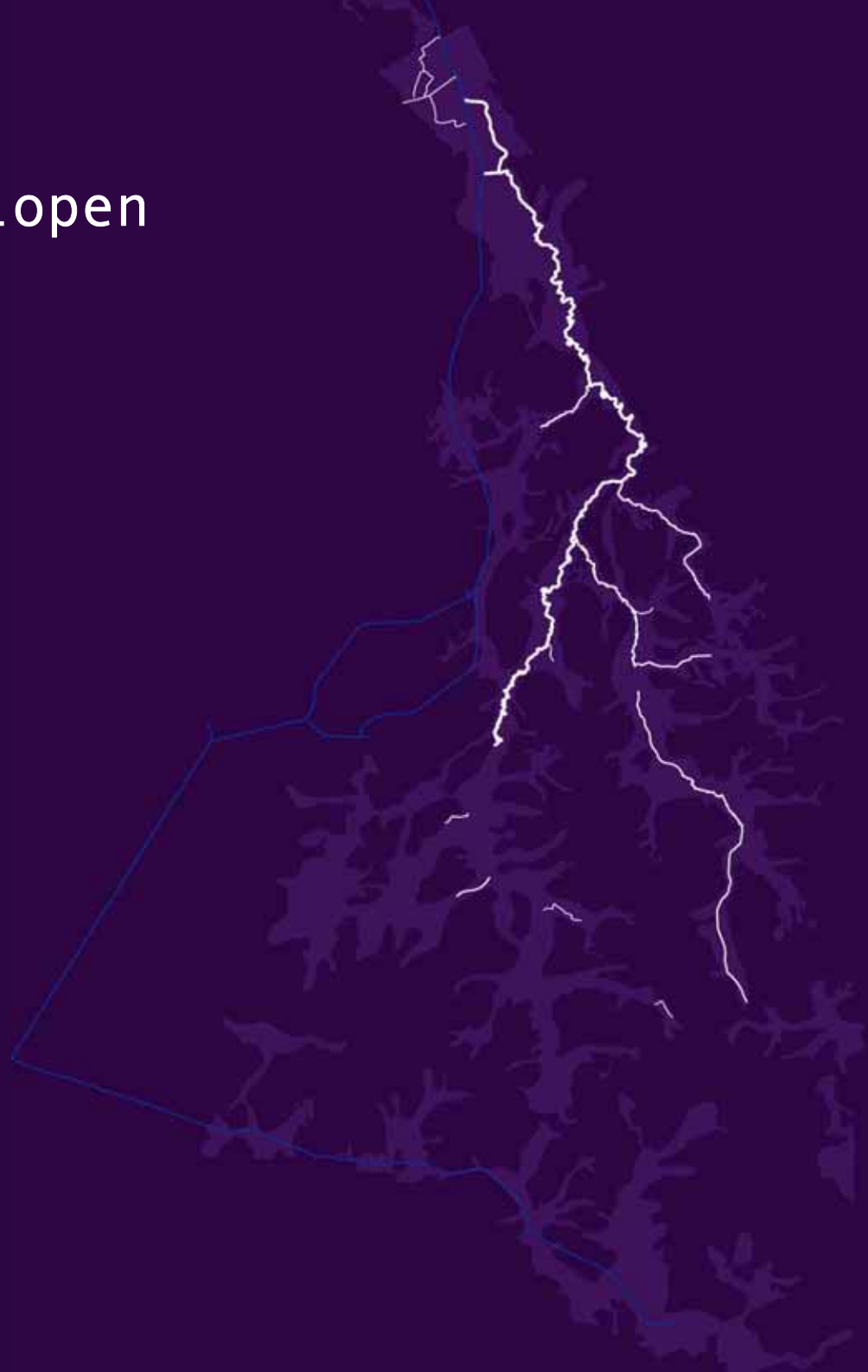
Beekstelsysteem

Huidige waterlopen

Beekstelsysteem

Waardevolle waterlopen

Beekstelsysteem

Oude lopen nieuw leven
inblazen

Deurzerdiep

Beekstelsysteem

Hermeandering

Deurzerdiep

Schipborgse Diep

Beekstelsysteem

Herstel stroompjes

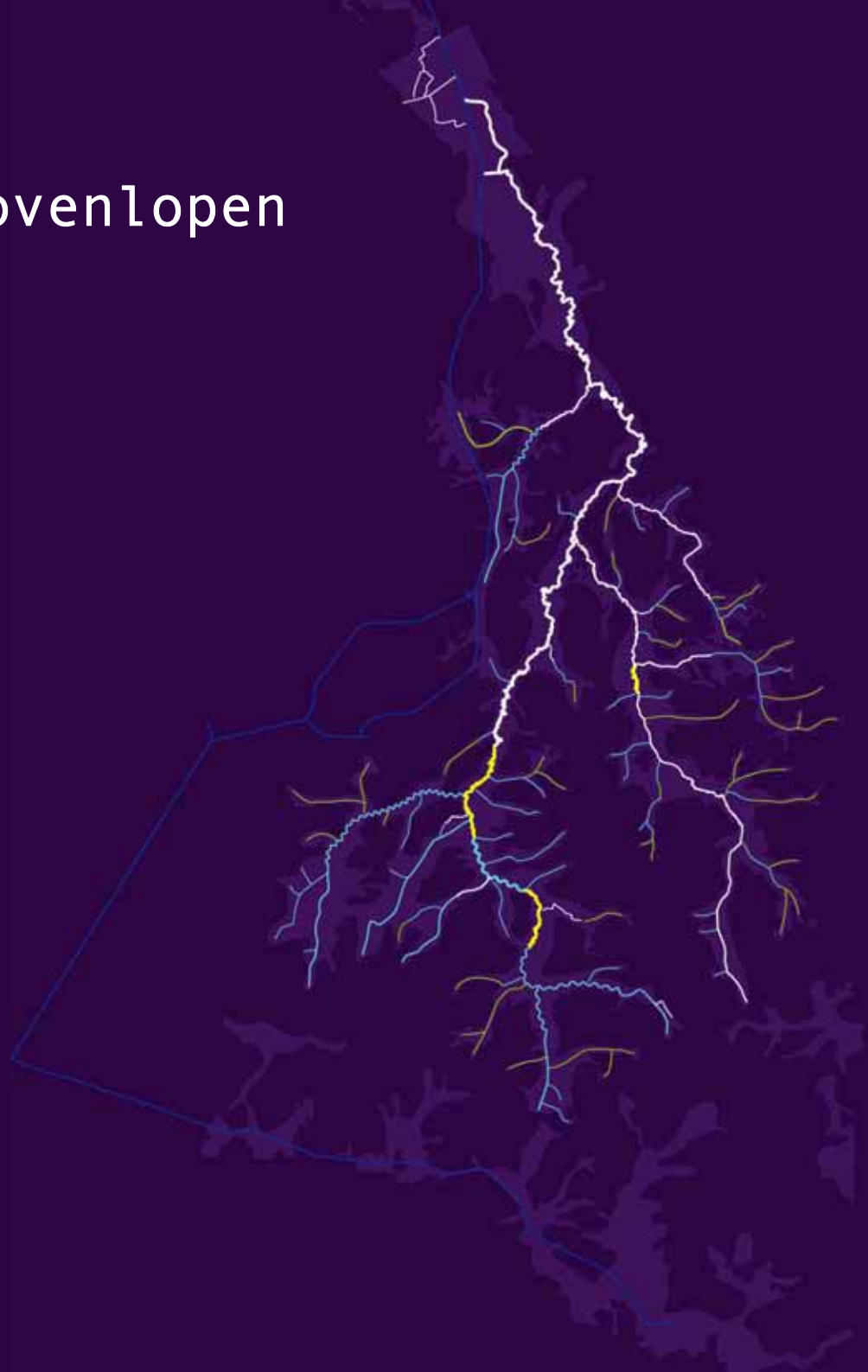
Beekstelsysteem

Te verwijderen waterlopen

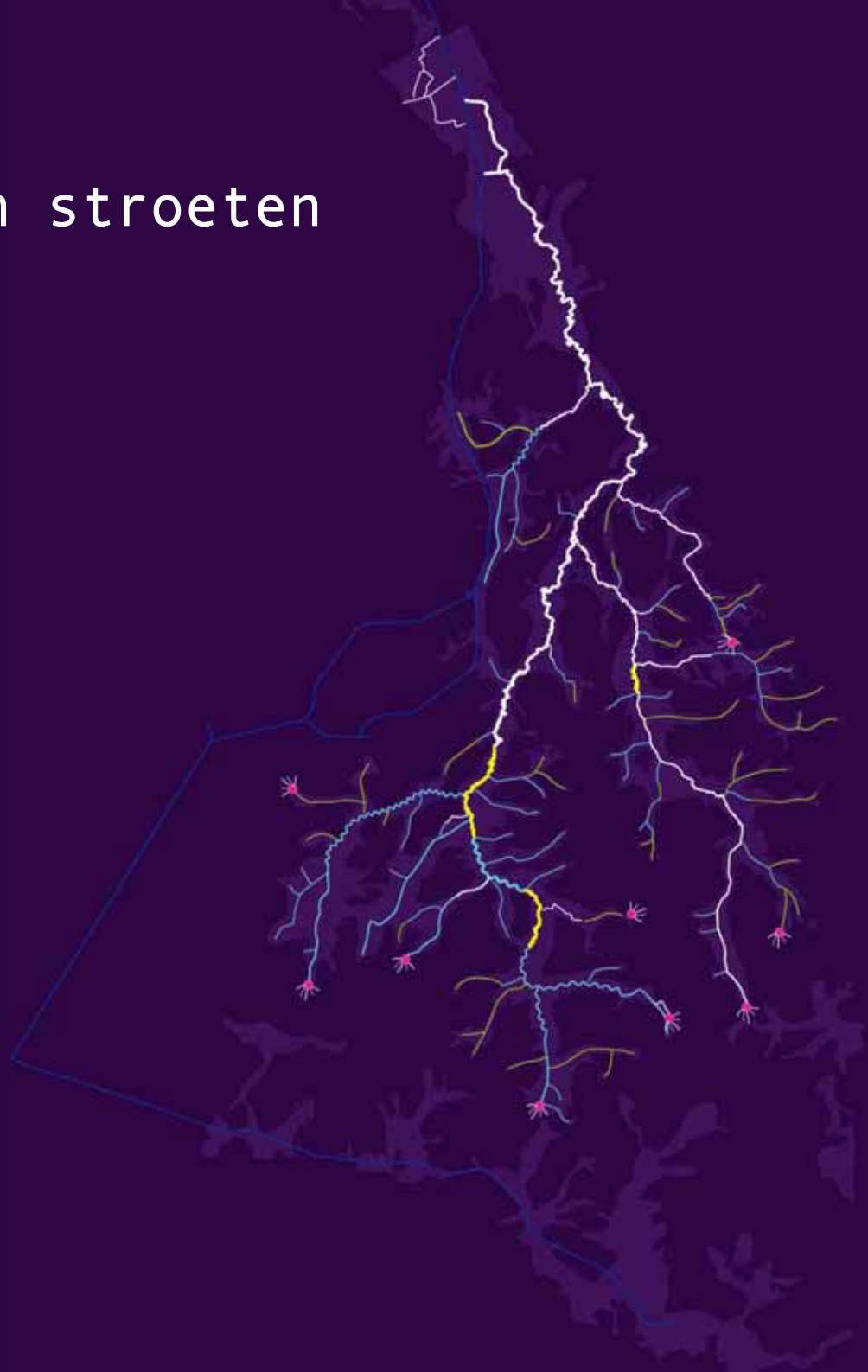
Beekstelsysteem

Ontstaan nieuwe bovenlopen

Beekstelsysteem

Herstel bronnen en stroeten

Beekstelsysteem

Wandelpaden langs de beek

Essen

Essen

Dorpen met
essen op
keileemruggen

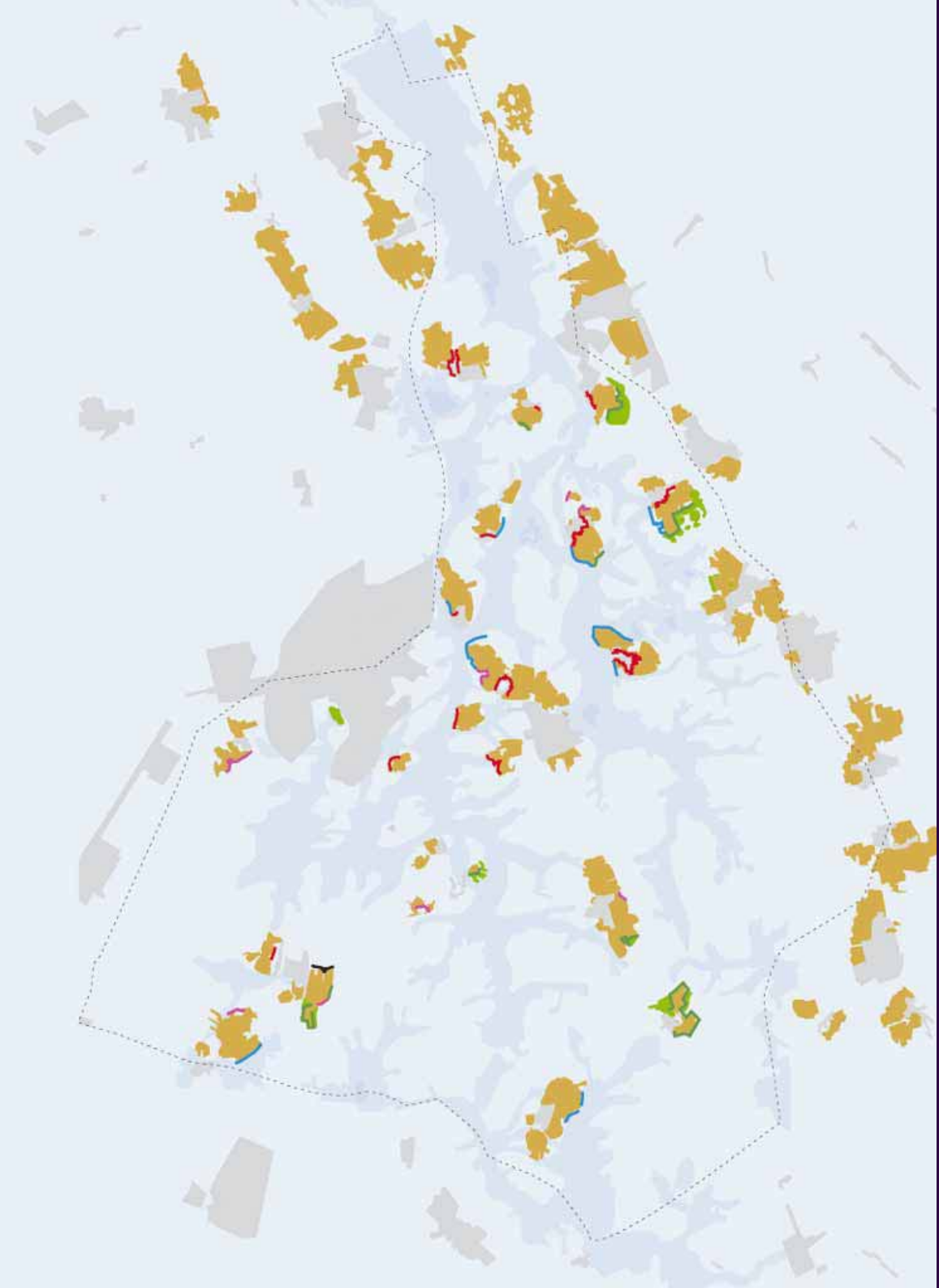

Gasteren

Essen

Bestaande
markante
overgangen naar:

- beekdal
- stuifzanden
- dorpen
- heide
- strubben

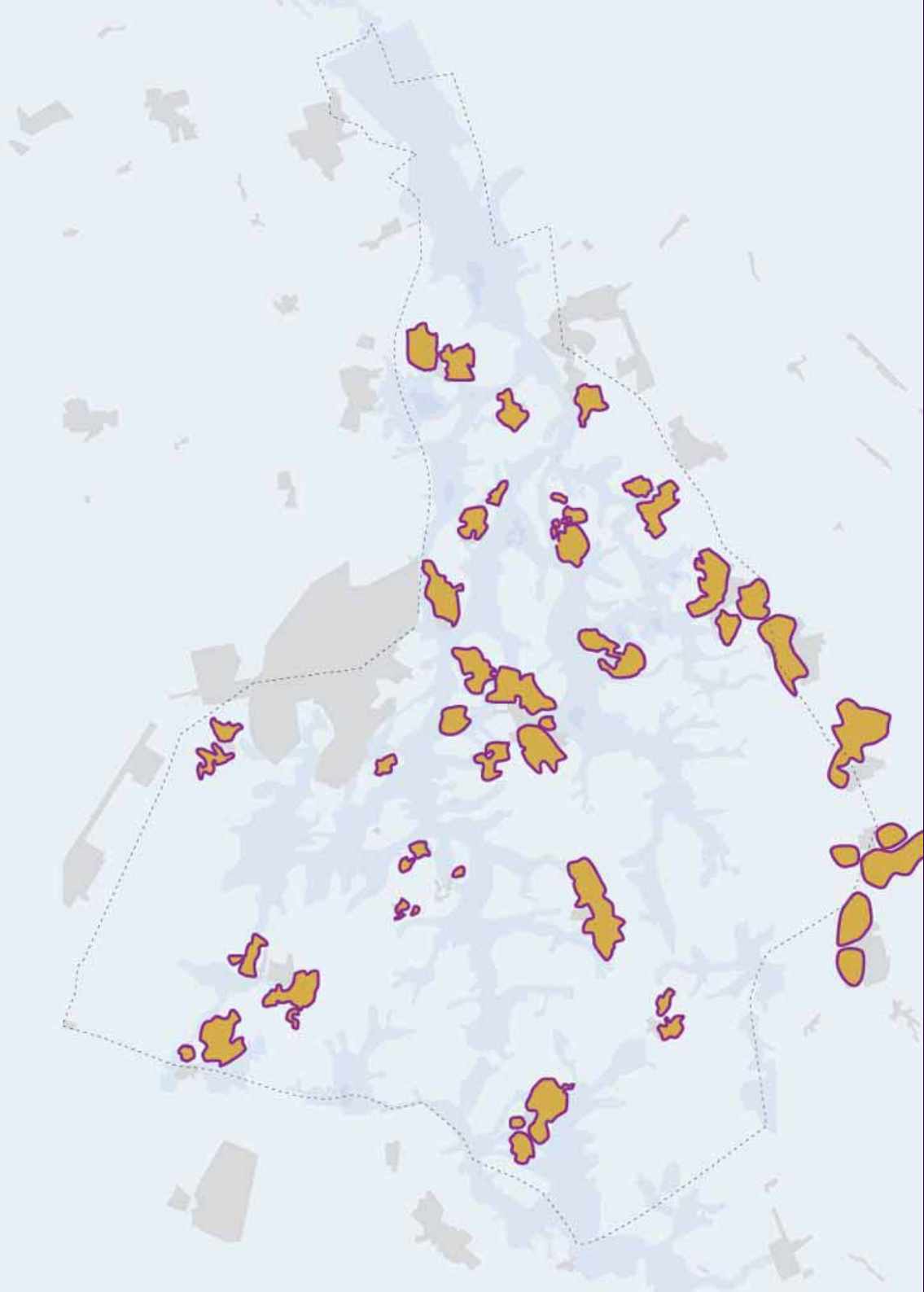
Schoonloo

Strubben

Essen

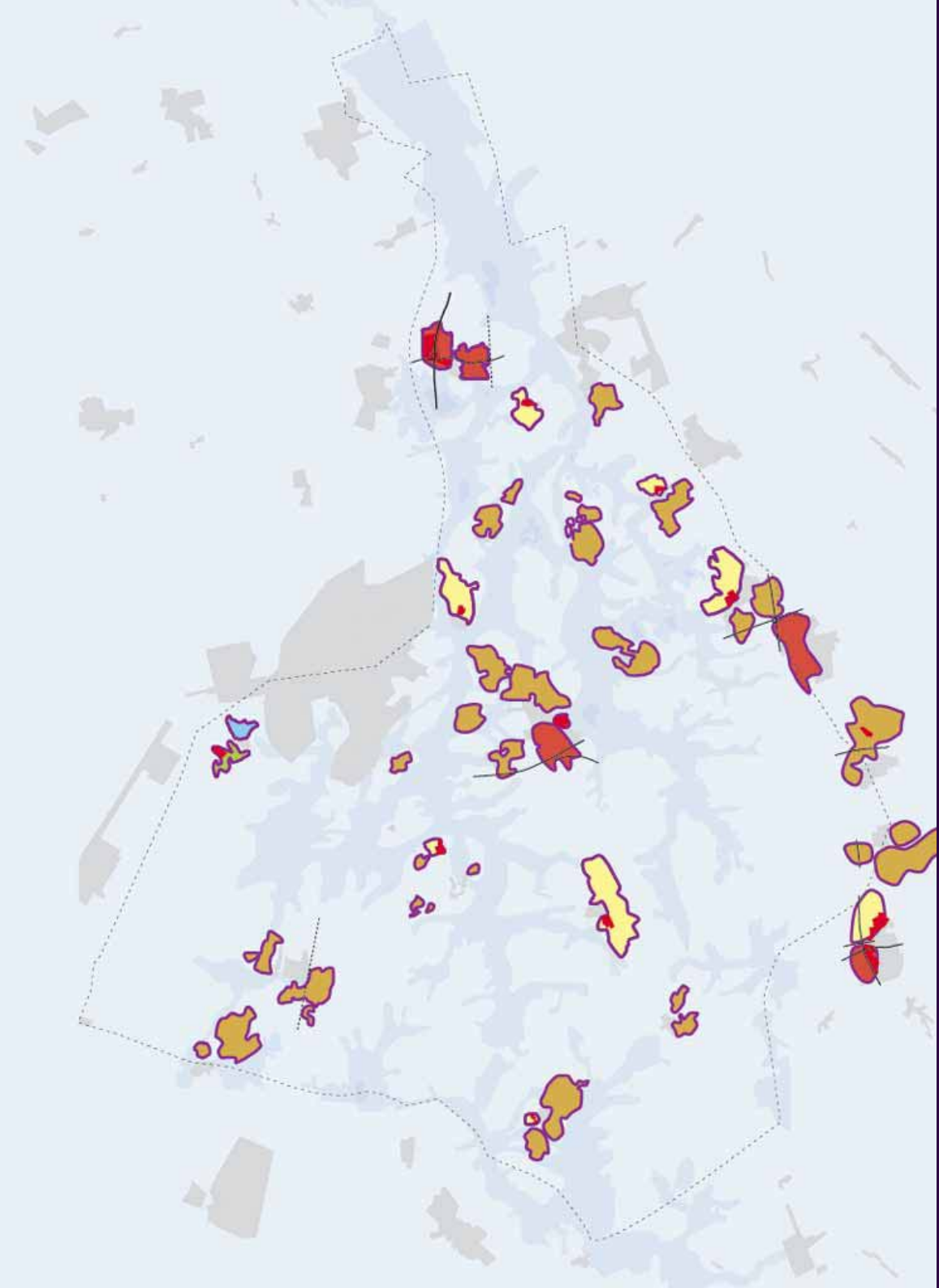
Altijd behandelen
als ruimtelijke
eenheid

Essen

Niet aangetast:
openheid
waarborgen.

Deels bebouwd:
inpassingsplan

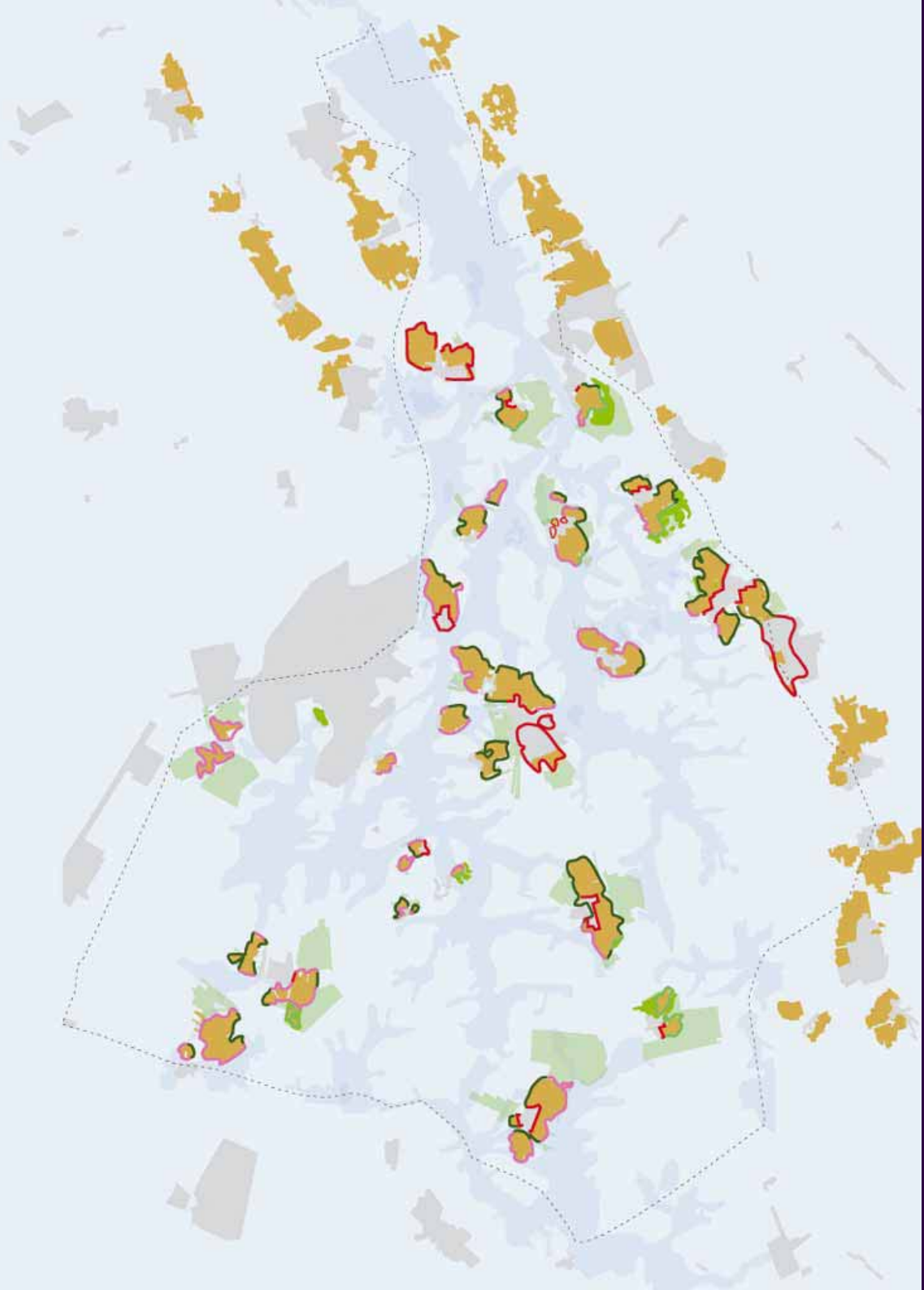

Schoonloo

Essen

Visie randen

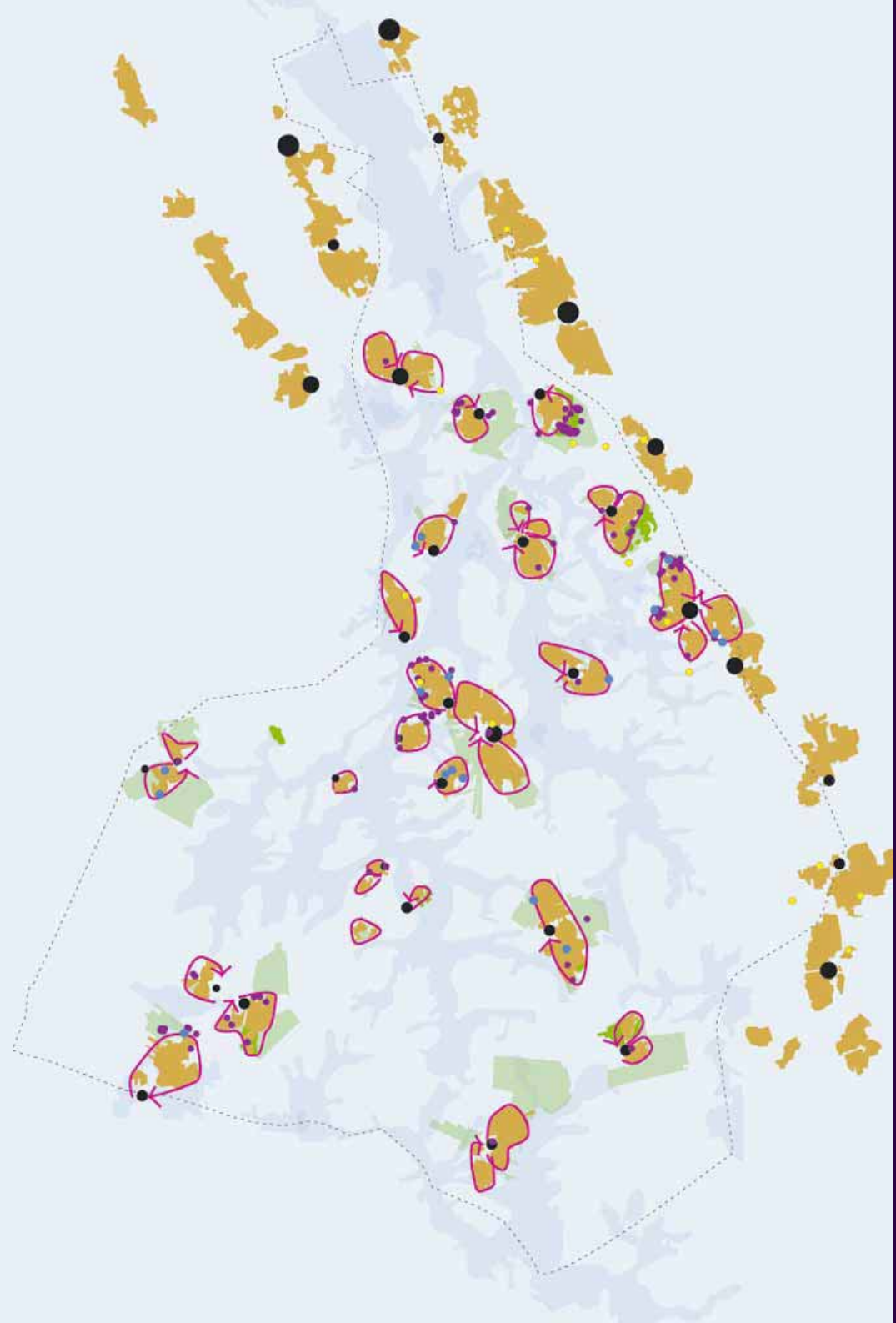
Resumé:
nieuwe markante
overgangen

Essen

Nieuwe 'es-paden':

grafheuvels,
hunebedden,
poelen en bossen
oppakken als
verbijzondering.

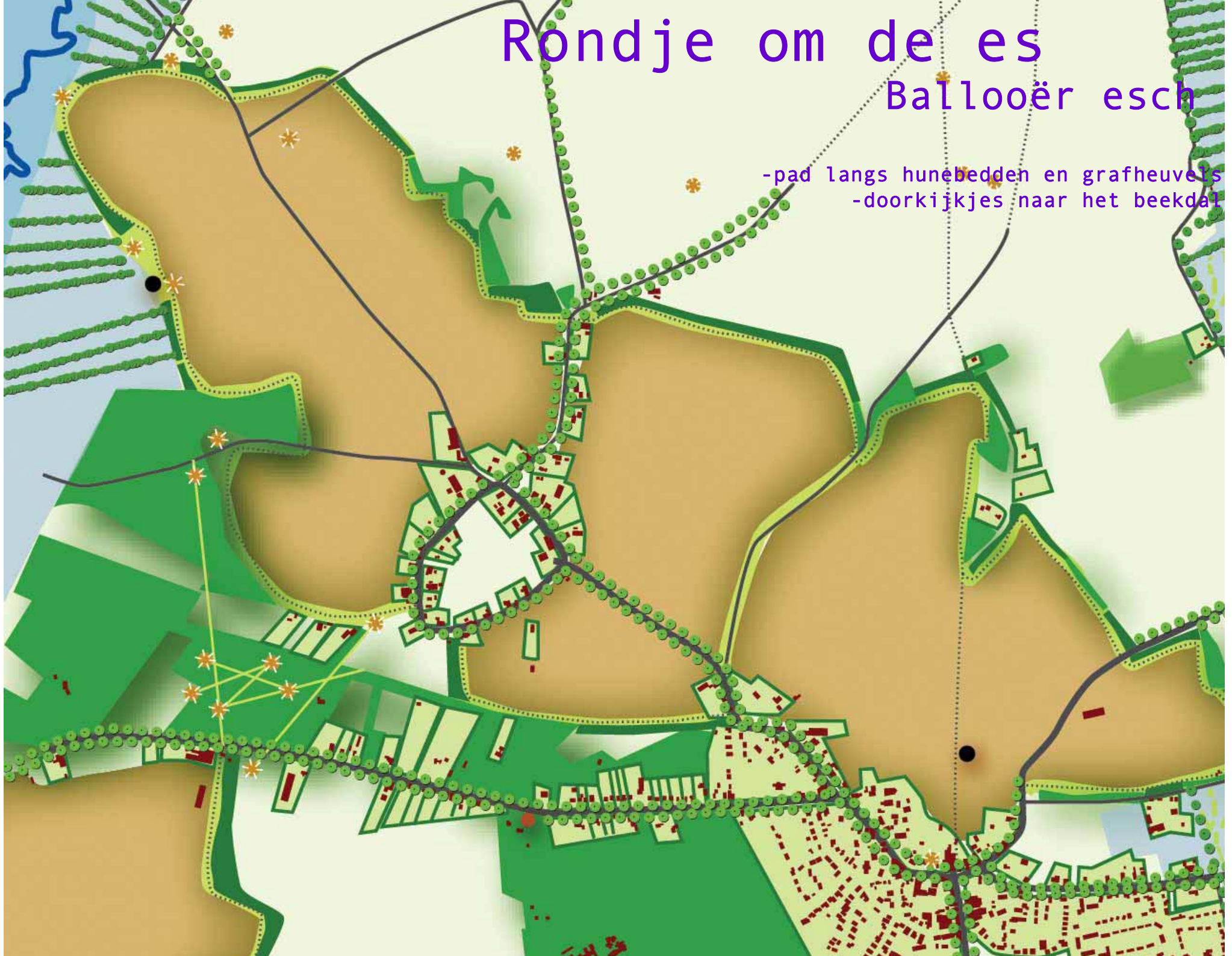

Amen - Houtesch

Rondje om de es Ballooër esch

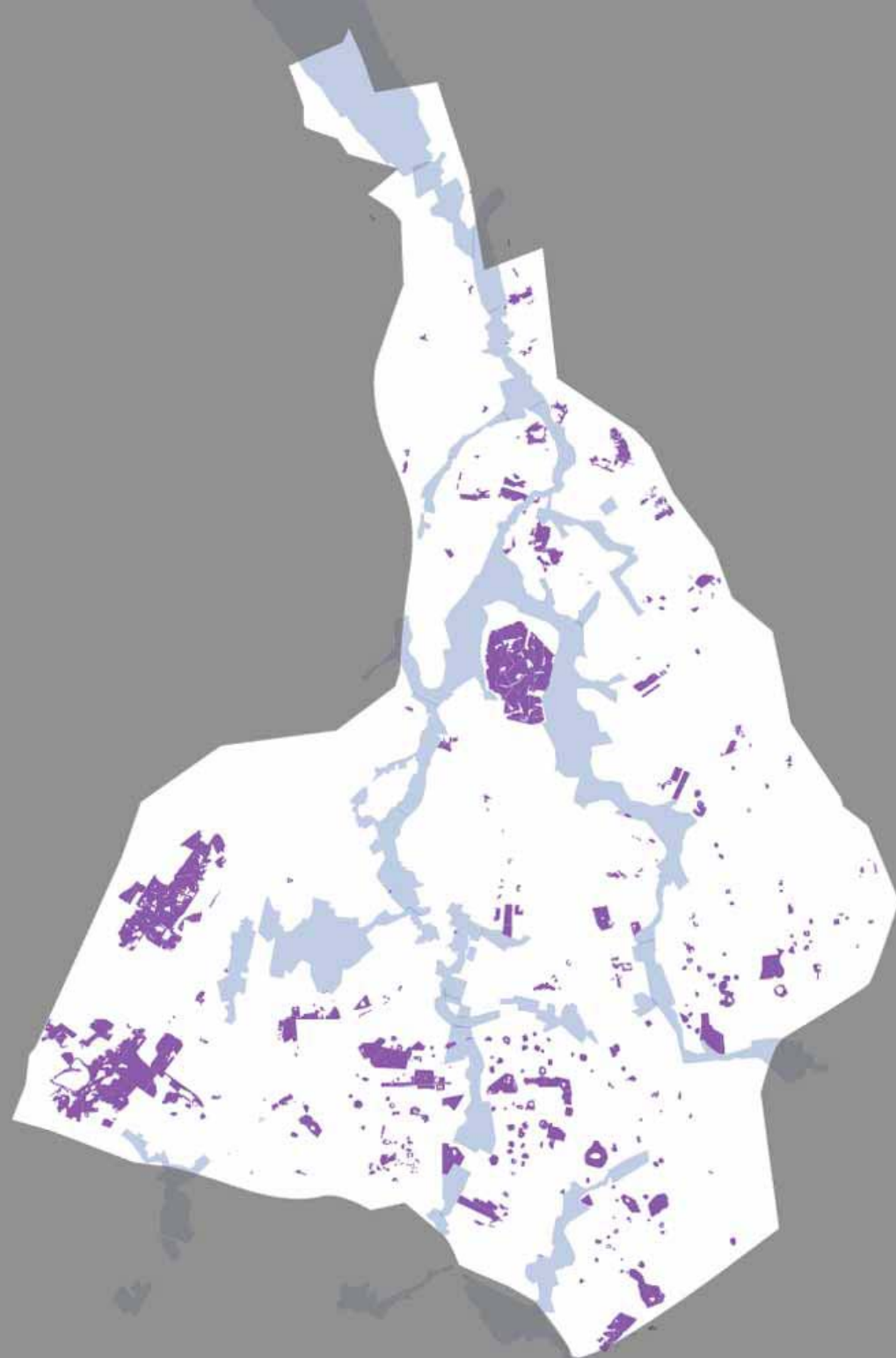
-pad langs hunebedden en grafheuvels
-doorkijkjes naar het beekdal

Veelden

Velden

Heidereservaten

Balloërveld

Westerbork

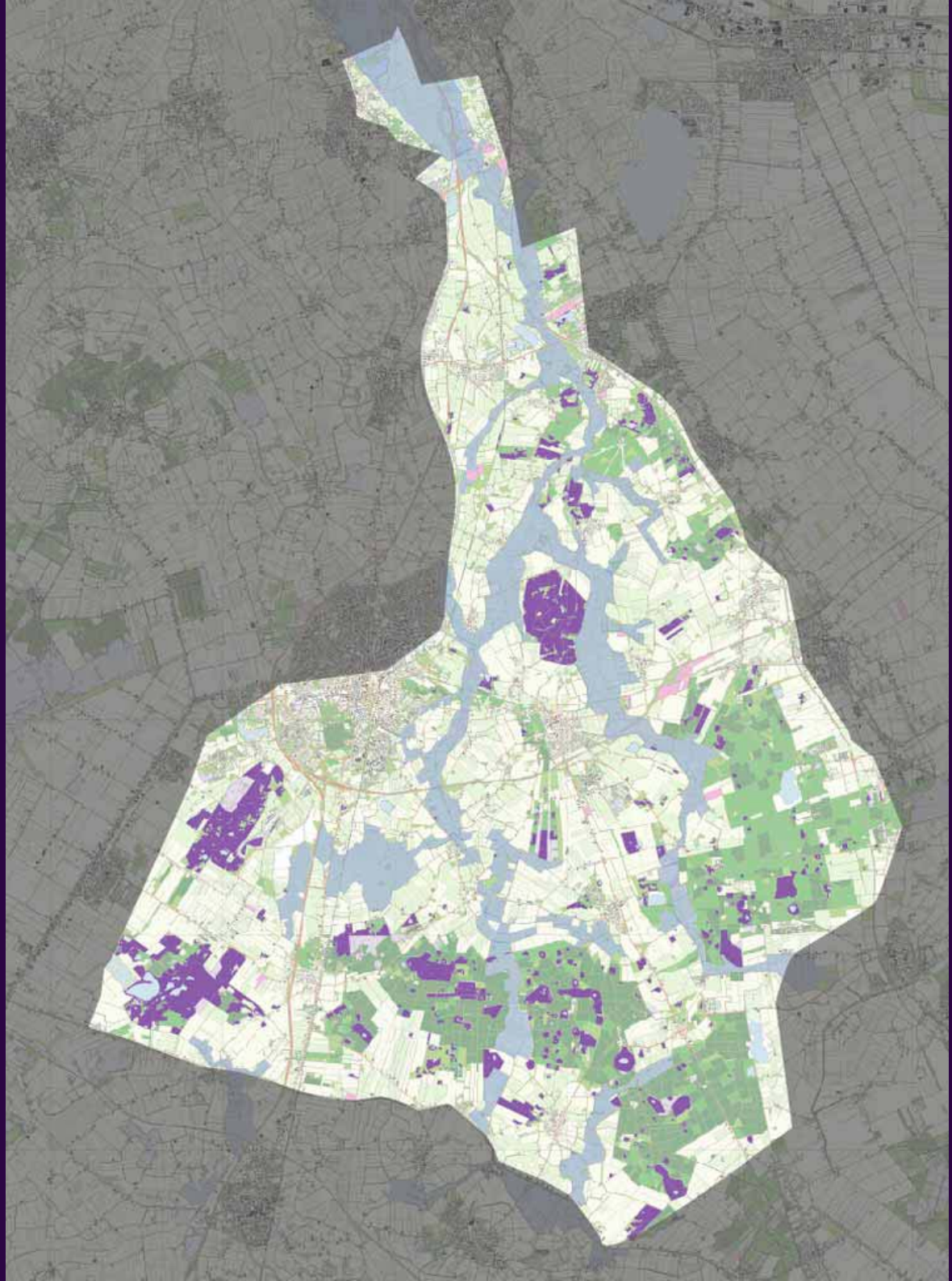
Gasteren

Velden

Heidereservaten

Bossen

Landbouwgrond

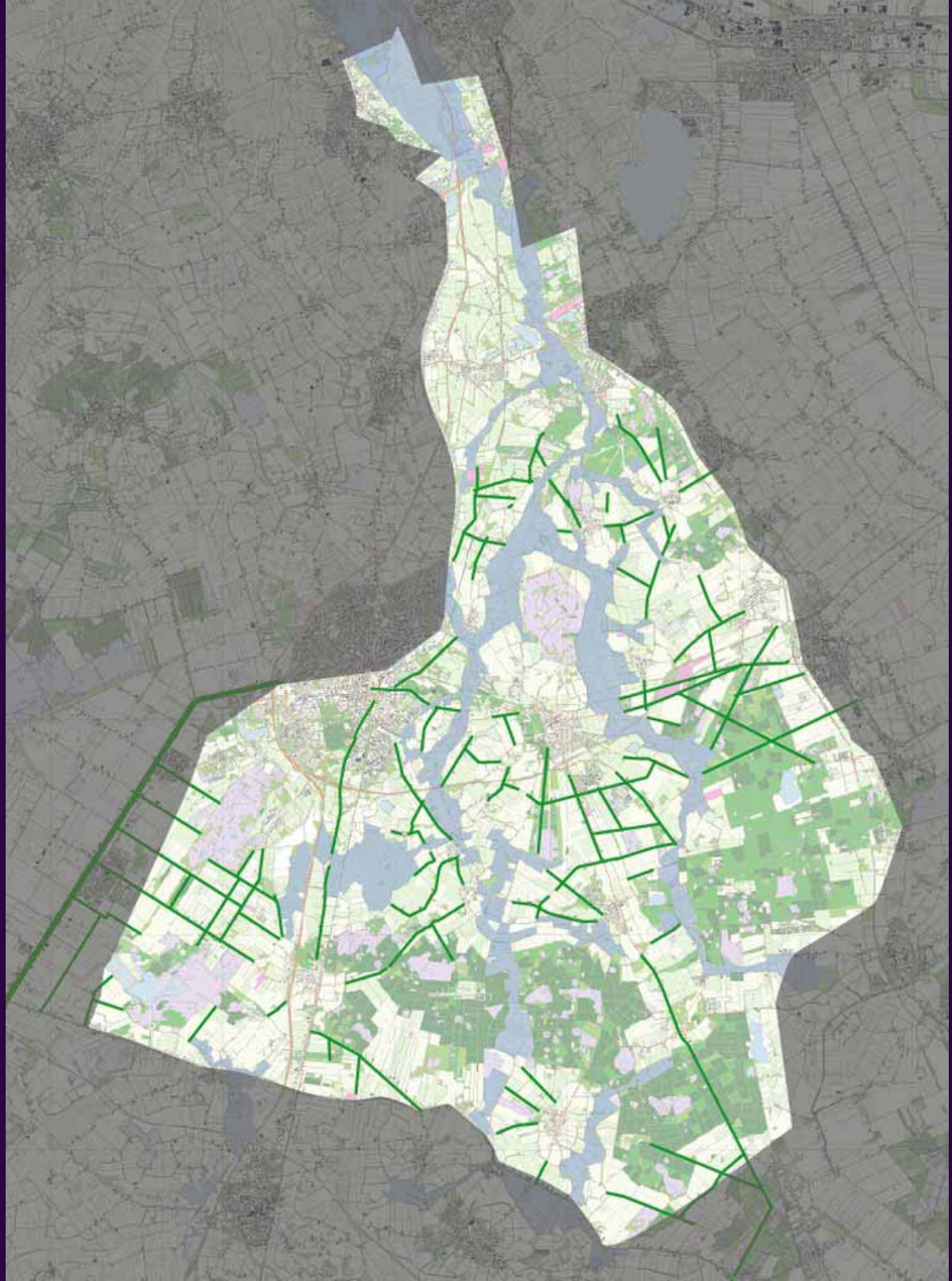

Loon

Velden

Lanen en
erfbepantingen
in agrarisch
gebied

Geen lanen op
essen, heide en
in beekdalen

Geen wegbeplanting in beekdalen

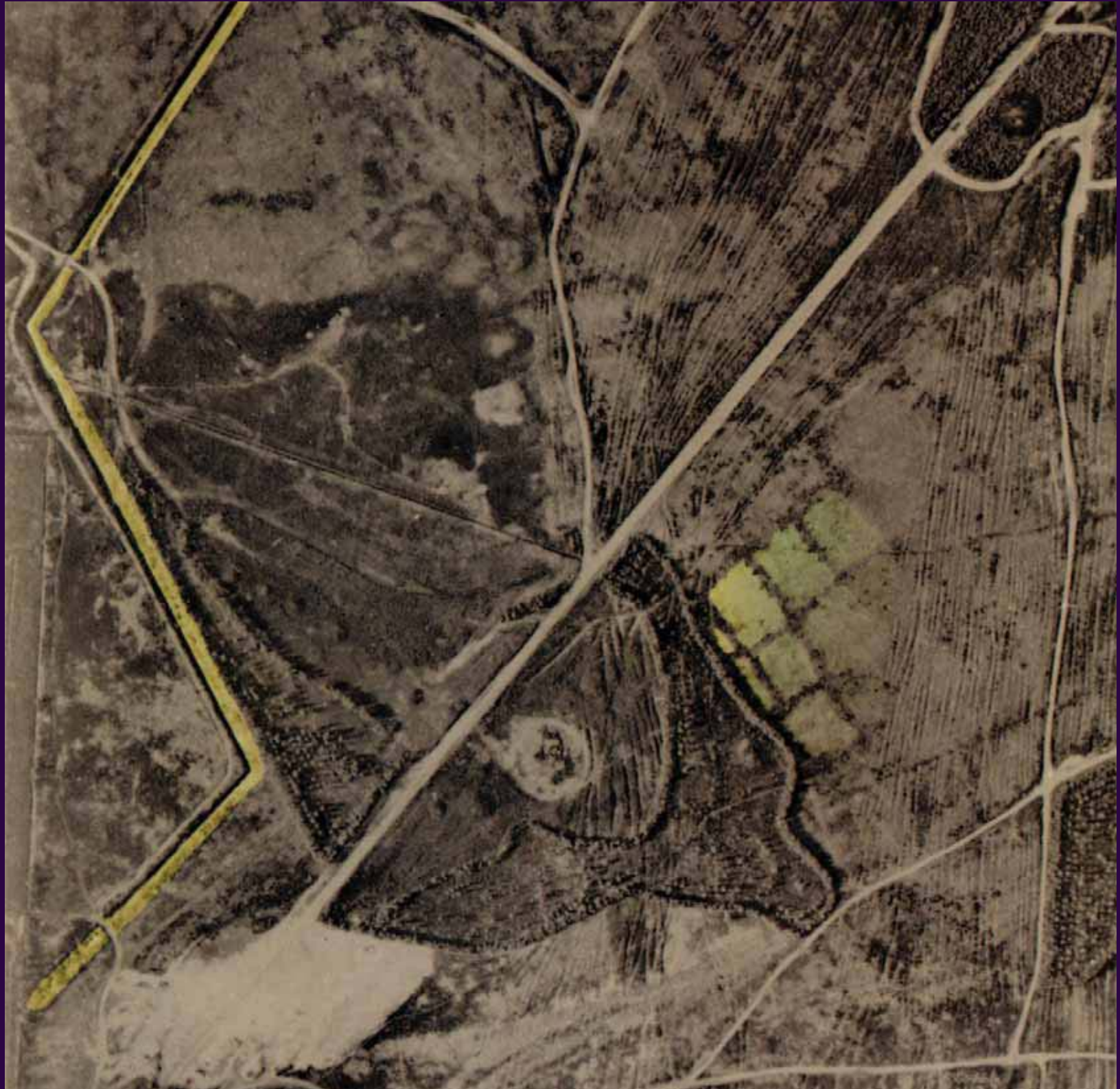
Thema's

Thema's:

1. Archeologie
2. Driemarkenpunten
3. Nieuwe belvédères
4. Recreatief netwerk
5. Wegen: veilig en toch sfeervol
6. Terughoudende vormgeving van meubilair en voorzieningen
7. Landgoederen
8. Beheer
9. Waterberging
10. Landbouw

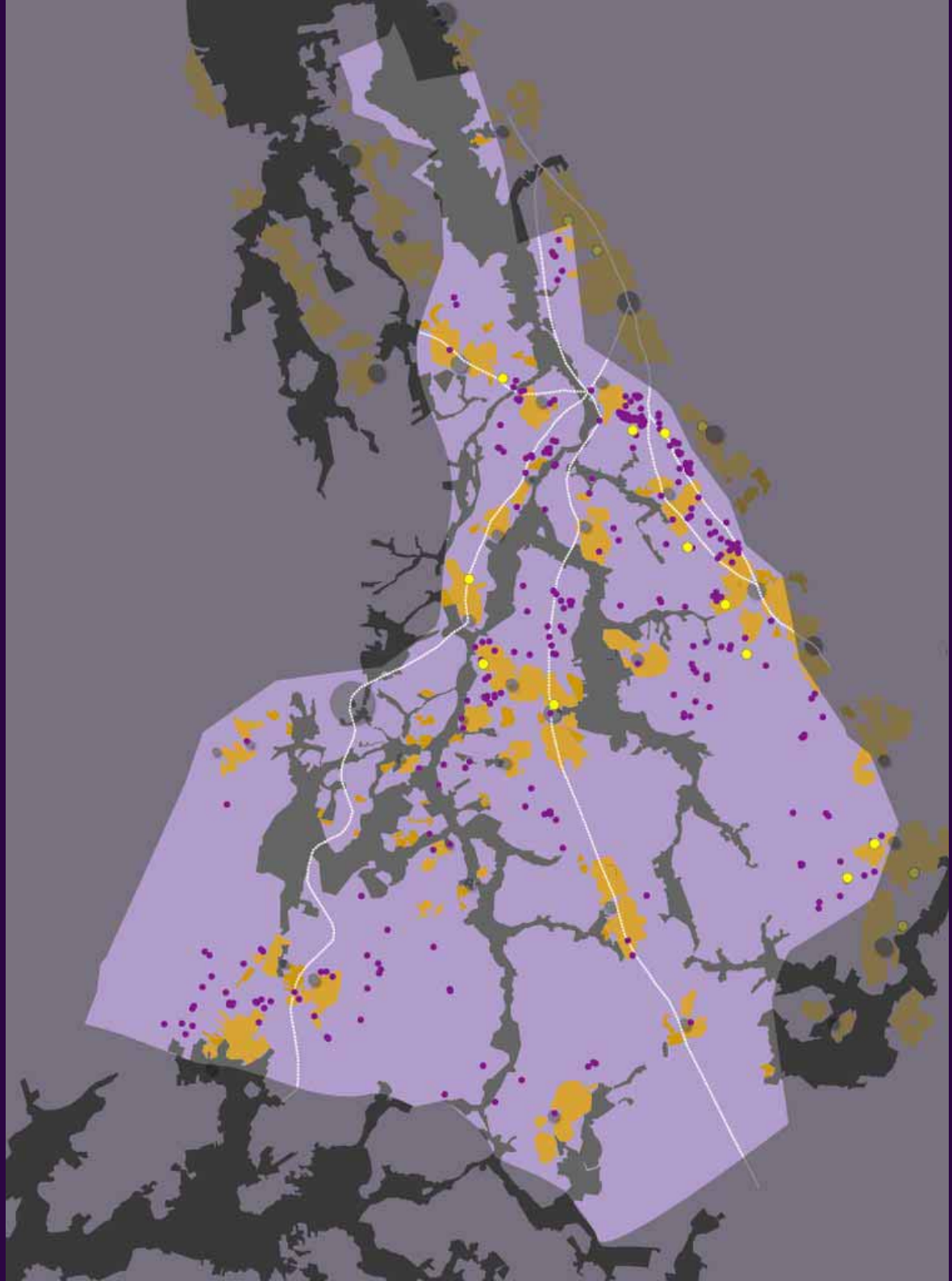
Thema 1: archeologie

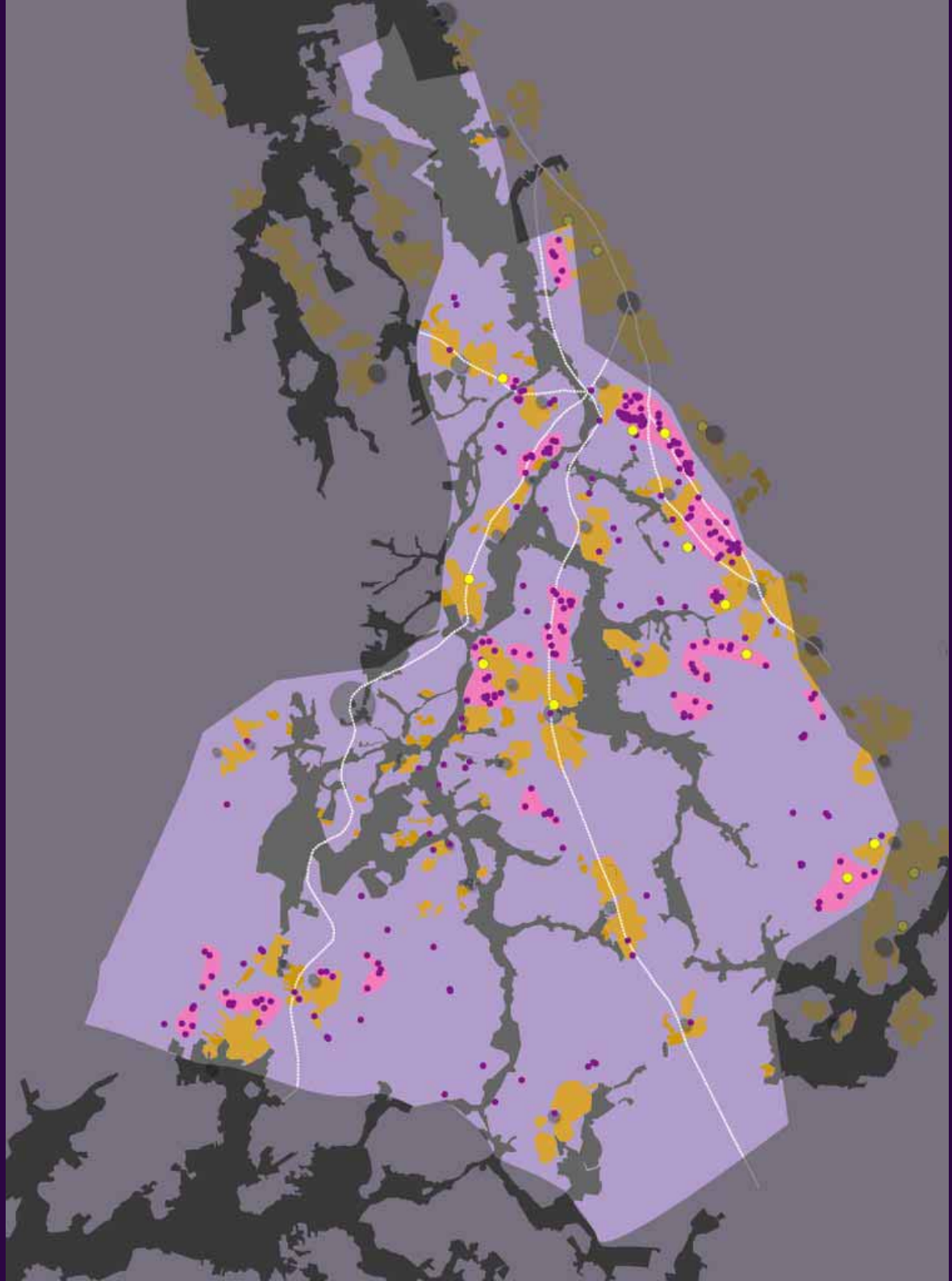
Archeologie

Grafheuvels,
hunebedden en
oude routes

Archeologie

Versterken
samenhang en
openheid bij
concentraties
van hunebedden en
grafheuvels

Kniphorstbosch

Kniphorstbosch

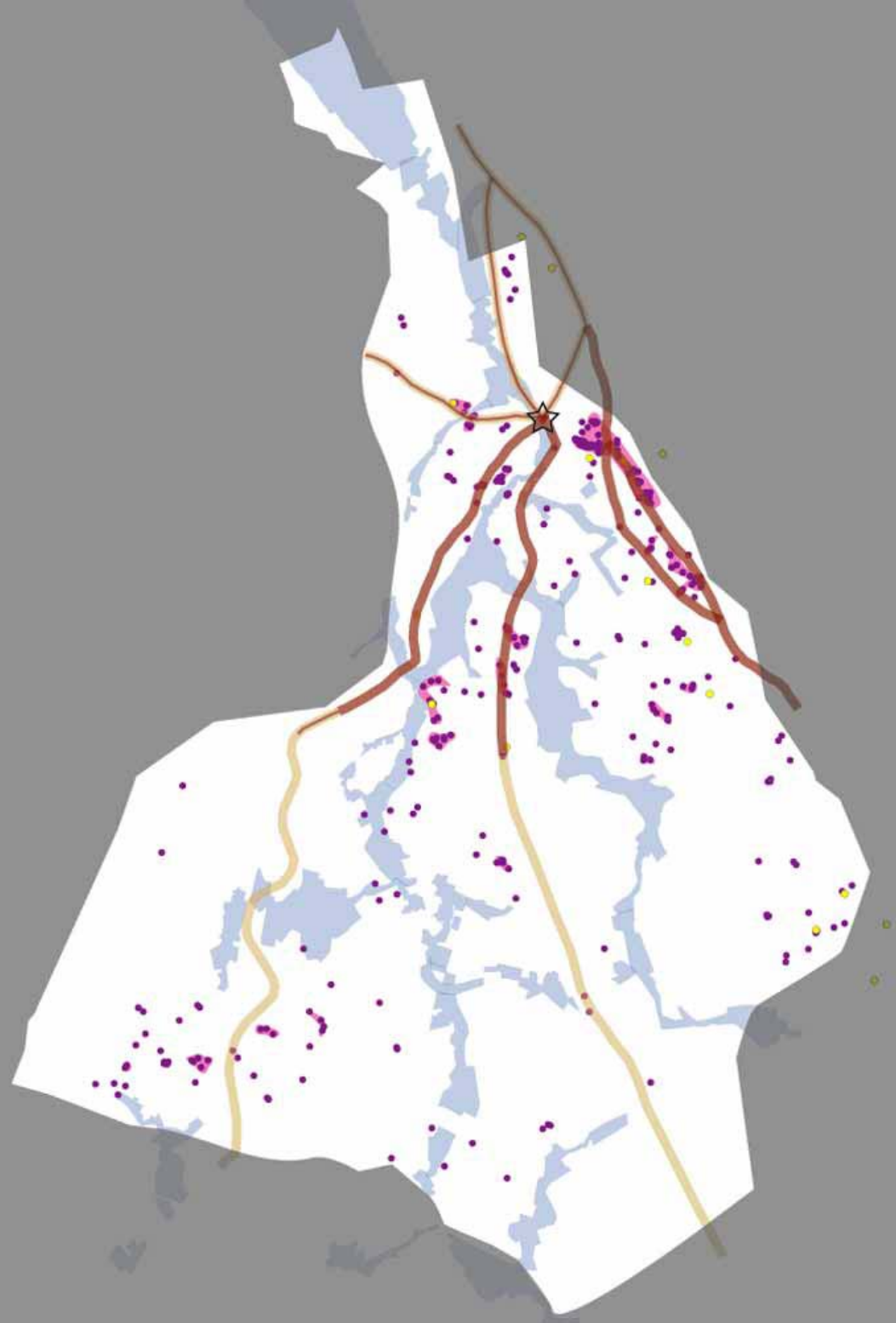
Taarloo Veen

Taarloo Veen

Archeologie

Oude routes nieuw
leven inblazen in
samenhang met
grafheuvels en
hunebedden

Bundels karrensporen

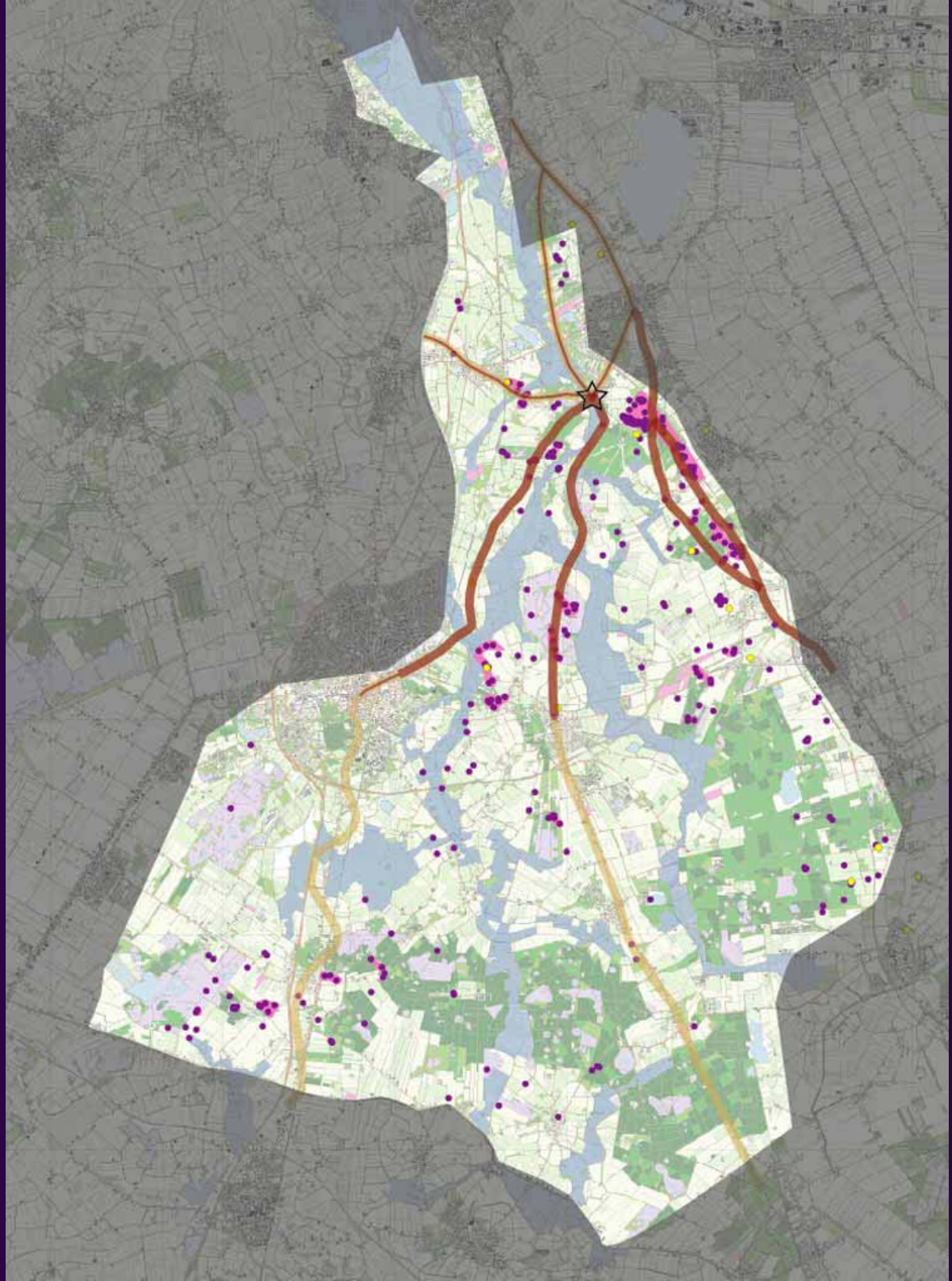
Kniphorstbosch

Schipborgse Diep

Archeologie

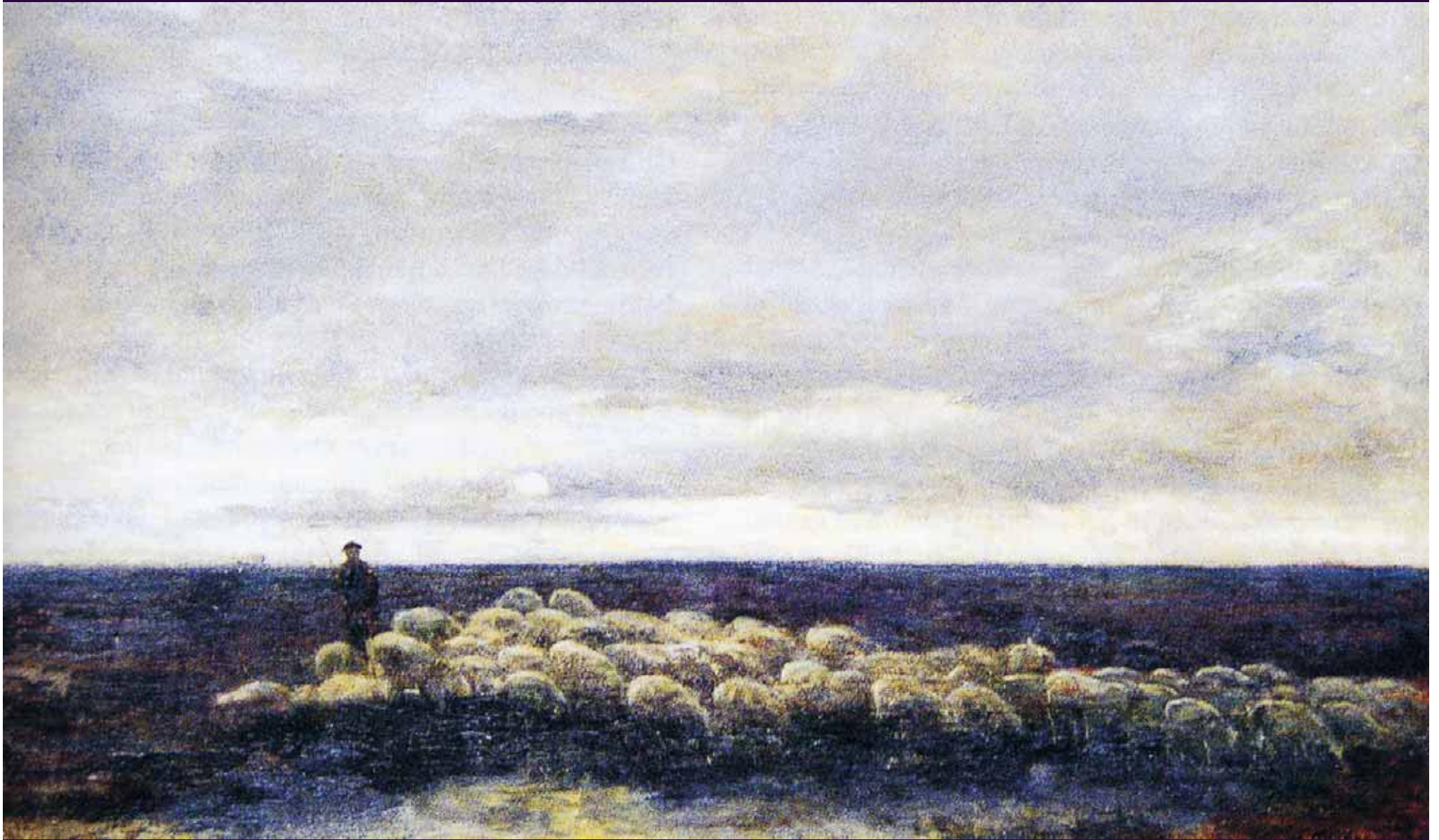
Resumé

Deeluitwerkingen

Ballooërveld

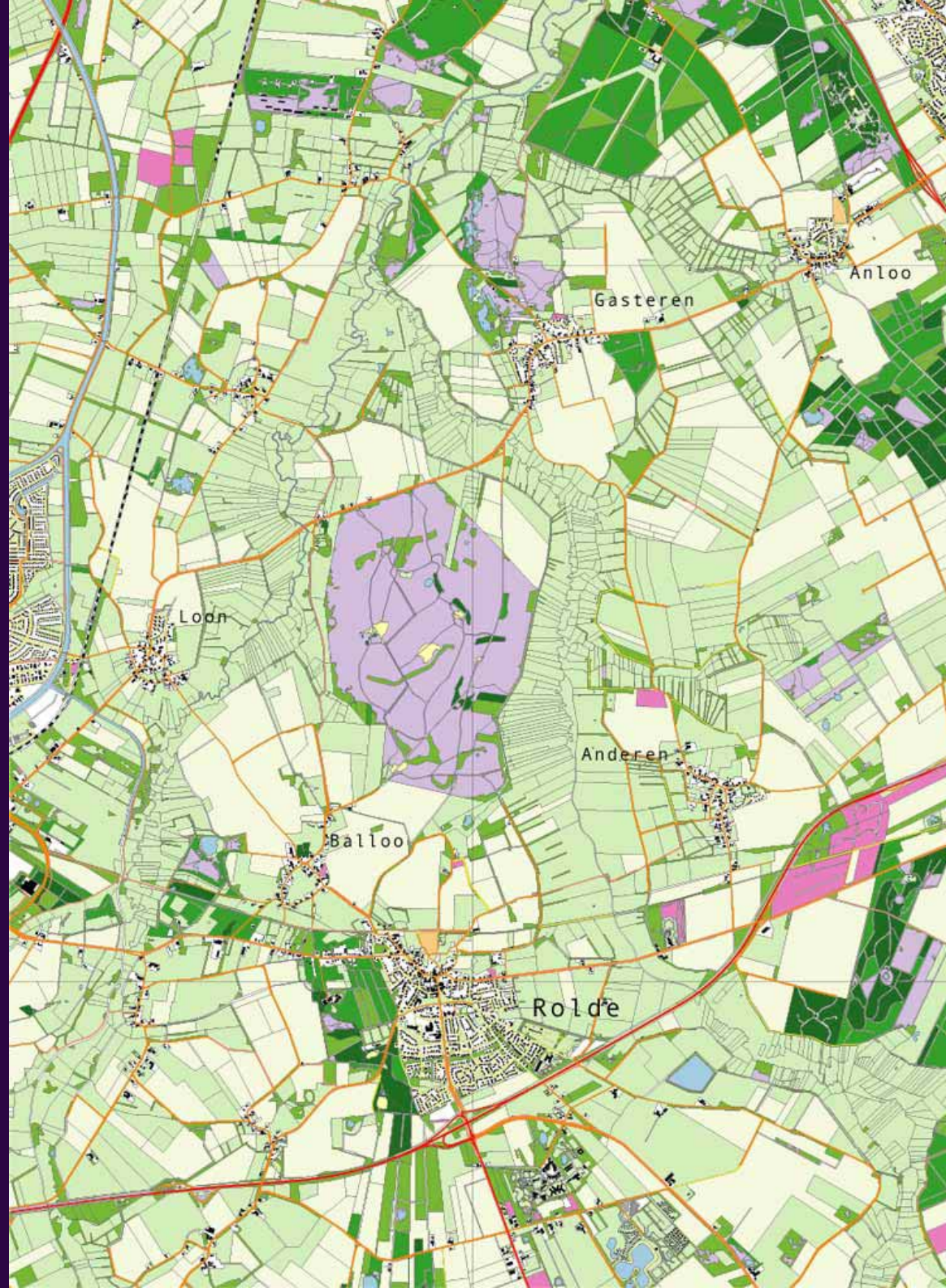

Taco Mesdag

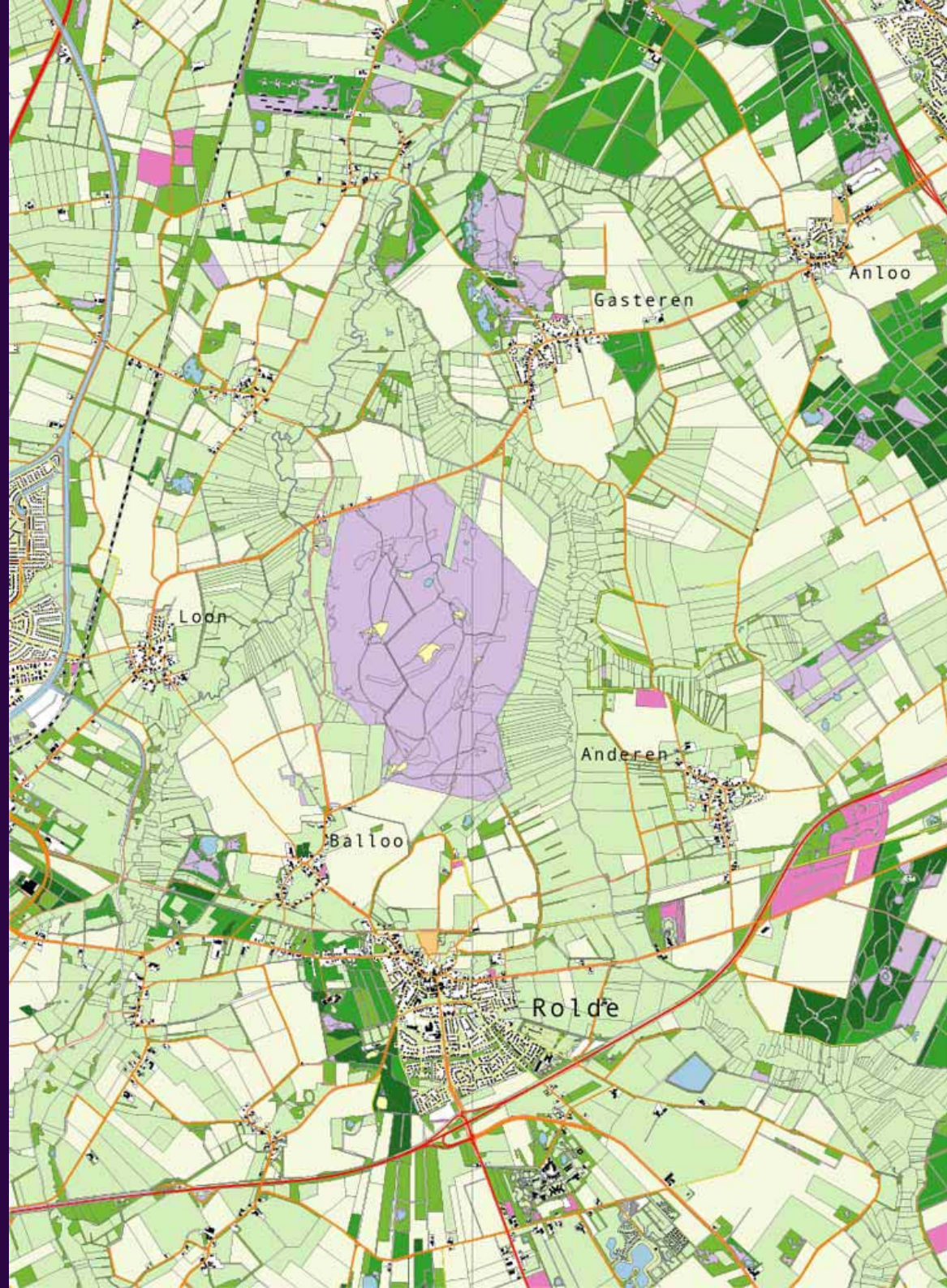
Balloërveld

Bestaande
situatie

Balloërveld

Opgaande
beplanting
verwijderen

Balloërveld

Balloërveld

Balloërveld

Landschapsvisie Drentsche Aa

Berno Strootman

Strootman Landschapsarchitecten
Amsterdam